

SZAKMAIPROGRAM

**Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium**

Hatályos: 2026. SZEPTEMBER 1.-től

Ikt. szám:8-4/2026

Jóváhagyva: 2026.09.10.

Jóváhagyta:

Sztojkané Bodor Ildikó
igazgató

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	6
1.1. Az intézmény alapadatai	6
1.2. Az iskola rövid bemutatása	7
1.3. Képzési formák	8
1.4. Szolgáltatások.....	8
1.5. Az iskola küldetésnyilatkozata.....	8
1.6. Az iskola jövőképe	9
1.7. Jogszabályi környezet	11
1.8. Kiemelt fogalmak a szakképzésben	12
2. Nevelési program	14
2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai .	14
2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
2.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	27
Az oktatók feladatai	27
Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	29
2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	30
Tehetséggondozás, felzárkóztatás, a beilleszkedés segítése és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	30
A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei	32
2.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi jogának gyakorlási rendje	34
2.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartási formái.....	35
2.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai	35
2.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	37
2.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	38

3. Egészségfejlesztési program	39
3.1. Jogszabályi környezet	39
3.2. Bevezető	40
3.3. Tevékenységek az egyes területeken.....	41
4. Oktatási program	46
4.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	46
4.2. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei.....	47
4.2.1. A technikai képzések óratervei	48
4.3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait.....	57
Egészségnevelés: A tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérése	58
4.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	63
4.5. Az érettségi vizsgatantárgyak.....	63
4.6. A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	64
Az értékelés alapelvei.....	64
4.6.1 Érdemjegyek, osztályzatok.....	66
4.7. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	69
4.8. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	69
Egészségnevelés és egészségfejlesztés.....	69
Környezeti nevelési program	74
4.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	88
4.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	89
4.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	90
4.12. Mellék-szakképesítés megszerzésével kapcsolatos szabályozások.....	91

4.13. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....	91
4.13.1. Közösségi szolgálat	91
4.13.2. Az iskola hagyományai	93
4.13.3. A ballagási ünnepség hagyományainak alapelvei	94
4.13.4. A központi programokban és helyi tantervekben nem szereplő szabályozások ..	95
5. Képzési program	111
5.1. Bevezető	111
5.2. A szakképzés új rendszere.....	111
5.3. Az ágazati alapoktatás	116
5.4. A szakmai oktatás, a projektalapú oktatás	117
5.5. A tanuló teljesítményének ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja, alapelvei	118
5.6. A beszámítás elvei.....	118
5.7. Együttműködés elvei a duális képzőkkel	118
5.8. Az intézmény szakképzési szerkezete	121
6. Kollégiumi program	138
6.1. A kollégium működése.....	143
6.1.1. Személyi feltételek	143
6.1.2. Tárgyi, környezeti feltételek	144
6.1.3. A kollégiumi élet szervezése.....	144
6.1.4. A kollégium kapcsolatrendszere	146
6.2. A kollégiumi tevékenységek rendszere, kollégiumi foglalkozások	149
6.2.1. A tanulásszervezés, szilenciumi foglalkozások	150
6.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások	157
6.3.1 Az egészséges életmód elsajátítása	157
6.4. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások	159
6.4.1. Sporttevékenység	160
6.4.2. Kulturális tevékenység	161

6.5. A kollégiumi nevelés eredményessége, ellenőrzése és értékelési rendszere	163
6.5.1. A kollégista neveltségének mutatói.....	165
6.5.2. A közösség neveltségének, fejlettsége állapotának mutatói.....	165
6.5.3. A nevelési eredményvizsgálat	165
7. Mellékletek jegyzéke.....	167
8. Legitimációs záradékok, közzététel	168
9. Jegyzőkönyv oktatói testület értekezletéről	169

1. Bevezetés

Iskolánk a Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum irányítása alá tartozó intézmény. 1885. október 27-én nyitotta meg kapuit jogelődünk Temesvár-Vadászerdőn Erdőőri Szakiskolaként.

Az akkori alapelvek most is vezérfonalát képezik oktatási-nevelési folyamatainknak: *„Az oktatás gyakorlati irányú, s a fő hangsúly a helyszínen való begyakorlás mellett a munkák értelmes végrehajtására van fektetve, az elméleti tanítás pedig a nélkülözhetetlen alapismereteket felölelve magyarázó és útmutató irányban halad.”*

1964-ben vettük fel Roth Gyula európai hírnévű tudós, erdőmérnök szakember nevét. Színvonalas oktatásunk alapköve, hogy mind tanulóink, mind kollégáink számára magas követelményeket állítunk. A „legtermészetesebb szakmák” összefonódásának otthona vagyunk; ódon falaink közül kerülnek ki erdésztechnikusok, faipari technikusok és környezetvédelmi technikusok.

1.1. Az intézmény alapadatai

Az intézmény megnevezése: Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Az intézmény fenntartója: Agrárminisztérium

Az intézmény irányító szerve: Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum

Az intézmény OM azonosítója: 030728/001

Az intézmény elérhetőségei:

Telefon // Fax: +36-99/506-470; //+36-99/506-479

Honlap: www.new.rothszki.hu

Email: rothszki@rothszki.hu

Az intézmény vezetője: Sztojkané Bodor Ildikó, igazgató

Az intézmény székhelye: 9400 Sopron, Szent György utca 9.

Az intézmény telephelyei:

#	Telephely megnevezése	Telephely címe
1.	Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	9400 Sopron, Szent György utca 9.
2.	Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium kollégiuma	9400 Sopron, Lackner Kristóf utca 7.
3.	Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium tanműhelye	9400 Sopron, Kossuth Lajos utca 7.

- | | | |
|----|---|--|
| 4. | Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium könyvtára és kiállító helyisége | 9400 Sopron, Szent György utca 12-14. |
| 5. | Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Lippai János Telephelye | 9400 Sopron, Bánfalvi út 48-50. |
| 6. | Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium Lippai János tangazdasága | 9400 Sopron-Jánostelep, külterület 01056/2, 01056/4, 01056/16, 01056/34 hrsz |

1.2. Az iskola rövid bemutatása

Az Erdészeti Technikum 1950. október 1-től működik Sopronban, állami szakképzési intézményként alapították.

Az iskola jogelődjében, 1885-ben Temesvár-Vadászerdőn kezdődött a magyar középfokú erdészképzés. Jó gyakorlati szakembereket bocsátottak ki (szilárd elméleti ismeretekkel és megfelelő erkölcsi alapokkal); ez ma is célunk.

A tehetséges gyerekeket felkészítjük továbbtanulásra, a színvonalas közismereti és szakmai képzés az életpályák során szükséges váltásokat is szolgálja.

A tanulók teljes körű nevelését teszi lehetővé, hogy saját kollégiumunk van, amely az iskolánkba felvett nappali tagozatos tanulóknak és a felnőttképzésben résztvevőknek is biztosít lakhatási feltételt.

2001 óta évfolyamonként három osztályunk van nappali tagozaton, ahol a legtermészetesebb szakmák oktatását folytatjuk.

1.3. Képzési formák

Szakmai oktatás: Szakmajegyzék alapján

Nappali tagozat

- Erdésztechnikus (5 0821 17 02)
- Környezetvédelmi technikus (5 0712 14 02)
- Faipari technikus (5 0722 08 22)

Felnőttképzés

2020 szeptemberétől

- Erdésztechnikus (5 0821 17 02)

Szakmai képzés: Programkövetelmény alapján

Iskolarendszeren kívüli felnőttképzés

Tanfolyami oktatás, vizsgáztatás, felnőttképzés

Az erdészeti szakokhoz tartozó - az SZJ-ben szereplő – szakmákra felkészítés és vizsgáztatás:

0821 20 01számú Gallyazó-daraboló

0821 30 02 számú Fakitermelő

0821 40 07 Erdészeti forwarderkezelő

0821 40 06 Erdészeti harvester- és forwarder-kezelő

1.4. Szolgáltatások

Mindennapos testnevelés, sportolás, korrepetálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás.

Támogatóink:

Soproni Erdész és Faiparos Diákok Baráti Köre, alapítva 1984-ben. Célja az iskola képzéseinek támogatása, munkájának segítése; hagyományápolás, kapcsolattartás volt és jelenlegi oktatókkal, diákokkal.

Szép Erdész kollégium Alapítvány, alapítva 1994-ben. Céljuk a kollégiumi körülmények javítása, az otthonos környezet kialakítása és a folyamatos fejlesztés, felújítás.

1.5. Az iskola küldetésnyilatkozata

A Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum Roth Gyula Erdészeti Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium olyan széles feladatkörű középfokú oktatási intézmény, ahol erdész-, faipari,

környezetvédelmi szakemberek képzése folyik, ahol a tanulmányok során a technikai oklevél mellett lehetőség nyílik a Szakmajegyzékben szereplő, a szakmához kapcsolódó képesítések megszerzésére is.

Célunk és szakmailag jól képzett szakemberek kibocsátása, a tehetséges tanulók továbbtanulásra való felkészítése, sokoldalúan képzett, művelt, környezettudatos, hagyományos erkölcsi értékeket követő állampolgárok nevelése.

Törekszünk arra, hogy korszerű, jól hasznosítható ismereteket nyújtó, biztonságos, kiszámítható, hagyományos értékek alapján nevelő intézmény legyünk, amely vonzó a diákok számára.

Eredményes munkánk elengedhetetlen feltétele, hogy elégedett, anyagilag megbecsült dolgozók képezzék tevékenységünk szilárd bázisát. Céljaink között szerepel, hogy biztosítsuk dolgozóink továbbképzését és szakmai fejlődését, valamint pozitív példákat állítunk tanulóink elé, hogy emeljük általános neveltségi szintjüket.

Kiemelten fontos számunkra, hogy munkánk során azonos nevelési elveket alkalmazzunk és megbecsüljük tanulóink, kollégáink szakmai sikereit.

Célunk továbbá, hogy nemzetközi kapcsolatokat létesítsünk, szakmai gyakorlatok, tapasztalatcserék, nyelvgyakorlás céljából.

Küldetésünknek tekintjük, hogy fejlesszük tanulóink tanuláskultúráját és a kollégiumi elhelyezés körülményeinek javítását.

Intézményünk egységes alapokra épülő differenciálást alkalmaz a tanulásszervezésben, a motiválásban, a nevelésben és figyelemmel kísérjük végzett diákjaink visszajelzéseit is.

1.6. Az iskola jövőképe

A jövőben intézményünk országosan elismert, példaértékű oktatási színvonalú, modern tantermekkel, tanműhelyekkel, kollégiummal és eszközökkel felszerelt iskola.

Jövőképünk a tantestület tekintetében: stabil, állandó létszámú, elhivatott, fiatal, lendületes és szakmailag magasan képzett.

Jövőképünk kialakítását az alábbiak határozzák meg:

- a fenntartható fejlődés;
- az erdők, a fafeldolgozás szerepe a klímaváltozás hatásainak mérséklésében
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom.

Diákjaink az alábbi készségekkel fognak rendelkezni:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- helyes kommunikáció és média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

A fenti alapkészségeken túl bízunk benne, hogy diákjaink megismerik és elsajátítják az alábbi, iskolánk profiljához közelálló kompetenciákat:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;

- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatani az ehhez vezető technikákat, módszereket.

1.7. Jogszabályi környezet

A 2023/2024. tanévre vonatkozó munkaterv a jogszabályi előírások alapján, így többek között: A 2023/2024. tanév rendjéről szóló 30/2023. (VIII. 22.) BM rendelete;

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Szkr.);

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (továbbiakban: Szkr.);

SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat;

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.);

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.);

A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról;

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról;

150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről;

A 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet az oktatási igazolványokról;

A 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a oktató-továbbképzésről, a oktató-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről;

A 31/2004. (XI.13.) OM rendelet az Országos szakértői, az Országos vizsgáztatási, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgaelnöki névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről;

A 15/2015. (III. 13.) EMMI rendelet a köznevelési szakértői tevékenység, valamint az érettségi vizsgaelnöki megbízás feltételeiről;

A 46/1999. (XII.13.) OM rendelet a Oktató-továbbképzési Akkreditációs Testületről.

1.8. Kiemelt fogalmak a szakképzésben

Fogalom	Tartalom
Szakképzés	Munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés. A szakképzésben szakmára, szakmairányra, vagy részs szakmára felkészítő szakmai oktatás, illetve szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.
Szakmai képzés	A szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzés a felnőttképzési tevékenység szakképzésbe tartozó részének összefoglaló neve. A szakmajegyzékben nem szereplő, de az adott gazdasági ágazat által szükségesnek ítélt képzések (pl. a korábbi Országos Képzési Jegyzékből kikerülő egyes szakképesítések, illetve részs szakképesítések) a továbbiakban szakmai képzés keretében szervezhetők meg.
Szakmajegyzék	A szakmajegyzék a korábbi Országos Képzési Jegyzék, illetve az abban közzétett szakképesítések és részs szakképesítések helyébe lépő olyan szakmákat, szakmairányokat, valamint azok leíró adatait tartalmazza, amelyek kizárólag a szakképző intézményben oktathatók. A szakmajegyzékben nem szereplő, de az adott gazdasági ágazat által szükségesnek ítélt képzések (pl. a korábbi Országos Képzési Jegyzékből kikerülő egyes szakképesítések, illetve részs szakképesítések) a továbbiakban szakmai képzés keretében szervezhetők meg.
Szakma	A szakmák egy-egy ágazat legfontosabb képzettséget (és gyakorlatot) igénylő foglalkozásai.
Ágazati alapoktatás	Az ágazati alapoktatás a szakképzés új rendszerében jelenik meg. Az adott ágazathoz tartozó szakmák tekintetében a technikumban az első két évben, a szakképző iskolában az első egy évben széles körű ágazati alapismeretekre tesznek szert a tanulók, amelyet ágazati alapvizsga zár le. Ez jogosulttá teszi a tanulót a szakirányú képzésbe való belépésre. A közös alapozás átjárhatósági lehetőséget biztosít szükség esetén a technikum és a szakképző iskola között. A konkrét szakmát technikumban a 10. évfolyam végén, szakképző iskolában a 9. évfolyam végén, az adott ágazat sajátosságainak megismerését követően választja ki a tanuló. Az új rendszer ezzel is támogatja a tanulókat a számukra megfelelő pálya kiválasztásában.

Szakirányú oktatás	A szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakma keretében ellátható munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, azok gyakorlatban történő alkalmazását tanulja meg. A szakirányú oktatás emellett felkészít továbbá a szakmai vizsgára is.
Szakképzés helye	Szakma megszerzésére történő felkészítés (szakmai oktatás) és szakmai képzés főszabály szerint kizárólag szakképző intézményben végezhető.
Szakképzés szakképző intézményen kívül	a) részsakmára felkészítő szakmai oktatás b) szakképesítésre felkészítő szakmai képzés szakképző intézményen kívül, a felnőttképzési tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező felnőttképző által is folytatható.
Képzési és kimeneti követelmény (KKK)	A képzési és kimeneti követelmények azokat a részletes követelményeket állapítják meg tanulási eredmény alapú (TEA) megközelítésben, amelyek alapján a szakmai képzés és a szakmai vizsgáztatás folyhat. A képzési és kimeneti követelményekben – részsakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé.
Szakmai program	A szakképző intézménynek a szakképző intézményre konkretizált szakmai programot kell készíteni. A szakmai program része a képzési program, amivel a duális képzőhelynek is rendelkeznie kell, ha a szakirányú oktatásban részt vesz. A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza 1. a szakképző intézmény nevelési programját, 2. a szakképző intézmény közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási programját, 3. a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programot, 4. az egészségfejlesztési programot.
Programtanterv (PTT)	A képzési és kimeneti követelmények alapján a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki, és az Szkt. 11. § (2)-(4) bekezdése szerint teszi közzé. A képzési és kimeneti követelmények mellett a szakképzésben kötelezően alkalmazandó a programtanterv.
Vizsgatevékenység	A vizsga a KKK-ban meghatározott írásbeli, számítógép alkalmazását igénylő interaktív (a továbbiakban: interaktív), gyakorlati, projekt vagy szóbeli jellegű vizsgatevékenységekből állhat.

2. Nevelési program

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza a szakképző intézmény nevelési programját, ennek keretén belül

- a) a szakmai oktatás pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,*
- b) a személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,*
- c) az oktatók feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,*
- d) a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,*
- e) a tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendjét,*
- f) a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatokat és egymással való kapcsolattartásuk formáit,*
- g) a tanulmányok alatti vizsga szabályait,*
- h) a felvétel és az átvétel helyi szabályait, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményeit.*

2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Kisalföldi ASzC Roth Gyula Erdészeti Technikum olyan széles feladatkörű középfokú oktatási intézmény, ahol erdészeti, faipari, környezetvédelmi szaktudással rendelkező emberek képzése folyik.

Célunk a szakmailag jól képzett szakemberek kibocsátása; a tehetséges tanulók továbbtanulásra való felkészítése; sokoldalúan képesített, művelt, környezettudatos, hagyományos erkölcsi értékeket követő állampolgárok nevelése.

Intézményünk több mint 135 éves múltra tekint vissza. Szakmai képzésünknek kiváló háttérrel nyújt: az egyedülállóan gazdag természeti környezet, az iskola közelében található Fűrészüzem, Tanműhely, Tangazdaság a Fertő-Hanság Nemzeti Park közelsége és a Soproni Egyetem (a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. erdőterületei és faipari üzei, az ERTI által nyújtott lehetőségek). Az egységes nevelési elvek megvalósítását segíti, hogy intézményünk tanulóinak elhelyezését saját kollégiumunkban tudjuk biztosítani. A tanulmányok során a

technikusi oklevél mellett lehetőség nyílik a Szakmajegyzékben szereplő, a szakmához kapcsolódó szakképesítések megszerzésére.

Törekszünk arra, hogy korszerű, jól hasznosítható ismereteket nyújtó, biztonságos, kiszámítható, hagyományos értékek alapján nevelő intézmény legyünk, amely vonzó a diákok számára.

Eredményes munkánk elengedhetetlen feltétele, hogy elégedett, anyagilag megbecsült dolgozók képezzék tevékenységünk szilárd bázisát. Céljainkat a következőképpen valósíthatjuk meg:

- biztosítjuk dolgozóink továbbtanulását és szakmai fejlődését
- pozitív példákat állítunk tanulóink elé, hogy emeljük általános neveltségi szintjüket
- munkánk során azonos nevelési elveket alkalmazunk
- megbecsüljük tanulóink, kollégáink szakmai sikereit
- nemzetközi kapcsolatokat létesítünk, szakmai gyakorlatok, tapasztalatcserek, nyelvgyakorlás céljából
- a kollégiumi elhelyezés körülményeit javítjuk
- fejlesztjük tanulóink tanuláskultúráját
- egységes alapokra épülő differenciálást alkalmazunk a tanulásszervezésben, a motiválásban, a nevelésben
- figyelemmel kísérjük végzett diákjaink visszajelzéseit

Mindezekre garanciát jelentenek az alábbiak:

- oktatóink magasan és sokoldalúan képzettek
- munkájukat lelkiismeretesen végző és elhivatott dolgozók
- nyugodt munkahelyi légkör
- az intézmény munkaközösségeiben folyó magas színvonalú fejlesztő tevékenység
- jó kapcsolat partnereinkkel
- a fenntartóval kialakított korrekt együttműködés
- a technikai, tárgyi feltételek folyamatos javulása

A szakmai oktatás feladata alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése.

A nevelés járuljon hozzá, hogy a felnövekvő nemzedék:

- a haza felelős polgára legyen;
- fejlődjön benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a közösségben és a munka világában;
- törekedjen tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes sorskérdésekről dönteni,
- váljon képessé önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével és a nemzetközi egyezményekkel. A szülőkkel való együttműködés a hatékony nevelés-oktatás elengedhetetlen feltétele. Az oktatás során elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen.

Az iskola nevelési koncepciójában – az általános értékek mellett – nagy szerepet kap a középfokú vezetőtől elvárható erkölcsi tartásra, a józanságra, gyakorlatiasságra, a kreatív problémamegoldásra való nevelés.

Az oktatás intézményi fő célkitűzései:

A közismereti oktatás fő céljai:

- az érettségizett embertől elvárható műveltség kialakítása, feleljenek meg tanulóink az érettségi vizsga követelményeinek;
- továbbtanulásra való felkészítés - elsősorban szakirányú illetve természettudományos alapozást kívánó területeken;
- hatékony idegen nyelvi képzés;
- a nevelési célok megvalósításának segítése.

A szakmai oktatás fő céljai:

Az erdősztechnikus képzés célja olyan általános, ökológiai, műszaki, gazdasági ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik képesek az erdősz- és vadgazdálkodási termelési, üzemeltetési folyamataiban az előkészítési, lebonyolítási, kutatási, fejlesztési munkák mérnöki felkészültséget nem igénylő részfeladatainak önálló ellátására, középszintű vezetői, valamint magasabb szakmai igényű fizikai munkakörök betöltésére. A képzésben különösen nagy gondot kell fordítani a személyiségfejlesztésre. Olyan erkölcsi alapokat kell

adni, amely az erdésztechnikust képessé teszi a nagy erdővagyon megbízható kezelésére, ökológiai értékének tartós megőrzésére. Célja továbbá az erdésztechnikus szakképzésnek, hogy alapokat adjon a szakirányú továbbtanuláshoz.

A faipari technikus képzés célja olyan sokoldalú szakemberek képzése, akik alkalmasak faipari tevékenységet folytató üzemeknél, vállalatoknál és vállalkozásban középfokú végzettséget igénylő munkakörök önálló ellátására, akiknek szakmai tudása alapot ad a szakirányú továbbképzéshez és továbbtanuláshoz. A képzésnek az általános képzéssel együtt ki kell alakítani a tanulók erkölcsét, helyes közösségi magatartását, ízlését, demokratikus szemléletét és gyakorlati igényét.

A környezetvédelmi technikus szakmai képzés célja olyan általánosan művelt, korszerű szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a természetvédelmi technikus szakképesítés munkaterületének megfelelő munkaterületeket, foglalkozásokat. Ennek megfelelően a Nemzeti Parkok, Természetvédelmi Igazgatóságok, Önkormányzatok és természetvédelmi szervezetek, valamint az ipari, mezőgazdasági és erdőgazdasági üzemek, egységek és szervezetek környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi feladatainak középszintű ellátására egyaránt alkalmas szakemberek képzése a cél. Fontos, hogy a környezetvédelmi technikus a munkaterületek környezetvédelmi és természetvédelmi szakterületeit önállóan tudja elvégezni, s képes legyen kisebb munkacsoportok szakmai munkájának irányítására is. A környezetvédelmi technikus alkalmas az üzemeltetés, vagy működés során felmerülő műszaki-szakigazgatási feladatok ellátására, s képes az ipari, a közszolgáltatási, a mezőgazdasági és erdőgazdasági kezelésben lévő természetvédelmi területek környezet- és természetvédelmi tevékenységének racionalizálására.

2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés

Része a teljes nevelési rendszernek, az alábbiakban a közösségi elvárás oldaláról adtuk meg a teendőket, az egyén szocializációja szempontjából ezek nagyon fontosak, de a személyiség fejlesztése ennél többet kíván, az egyénnek kell megélnie az élettörténeteket, a helytállásra való felkészítés, az önmegvalósítás segítése is fontos.

1. Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismeri közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásaival. Ismer az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli

ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

4. Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatainak alakítására, feladatainak elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

5. A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségleteit tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti

a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

6. A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó beteg tájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális

problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

9. Pályaorientáció

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud

10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni és vállalkozói pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja,

11. Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

12. A tanulás tanítása

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét,

alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és megszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

További nevelési területek és feladatok

13. Az értelem kiművelése:

- a tanulási motívumok fejlesztése (megismerési, felfedezési vágy, alkotásvágy fejlesztése, a tanulási teljesítményvágy optimalizálása, a tanulási életprogram fejlődésének segítése);
- a kognitív képességek fejlesztése (kognitív rutinok, megismerés, kognitív kommunikáció, gondolkodás, tanulás).
- Az értelmi fejlesztés a teljes oktató testület feladata, a szaktárgytól is függnének a konkrét teendők.

14. Segítő életmódra nevelés

- az egyéni szociális értékrend fejlesztése (szociális hajlamok, attitűdök megfelelő irányú fejlesztése);
- a szociális képességrendszer fejlesztése (szociális kommunikáció és érdekérvényesítés fejlesztése).
- A személyre szabott nevelést végző osztályfőnök feladata elsősorban a nevelési lépések megtervezése.

15. Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és az önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság, az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeképpen a személyes méltóság.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek, alkalmazott tanítási módszerek

A differenciált tanítás-tanulás megvalósításához építeni kell a tanulás belső motivációinak kialakítására, a tanulók aktivitására, a kooperatív tanulásra, a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálásra. Nehéz tanulásszervezési feladatot jelent a sajátos nevelési

igényű és a magatartási, tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küszködő tanulók integrált oktatásának megszervezése. Támogatni kell a tehetséges tanulók fejlődését.

A **nevelési célok** eléréséhez szükséges feladatokat, eszközöket, eljárásokat az éves pedagógiai tervezés során konkretizáljuk az iskolai, osztályfőnöki munkaközösségi munkatervekben és az osztályfőnöki tanmenetekben. **Az oktatási célkitűzések** teljesítéséhez szükséges főbb teendőket, eljárásokat az iskola éves munkaterve tartalmazza, a szakmai munkaközösségek - a területüknek megfelelően - szabják meg a konkrét feladatokat. **Az egyes tanórák módszertani felépítésére** vonatkozóan a oktatóképző egyetemek által elfogadott pedagógiai szakirodalmat tarjuk irányadónak. Az órák tartalma a helyi tantervvel összhangban kell, hogy legyen, a módszertani felépítésben az **oktatói szabadság** – az alapelvekkel összhangban –érvényesül. Az oktatói szabadság a oktató képzésben oktatott módszerek közötti választásra terjed ki. Frontális munka, csoportmunka, projektoktatás stb. bármelyike lehet, ha adekvát az adott tananyag és az adott tanulói közösség szempontjából.

Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés, tudásépítés

1. Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentés rétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

2. Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben.

Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket. Az iskola alapvető feladatának tekinti, hogy a tanulók minél nagyobb arányát juttassa el az eredményes, legalább középfokú nyelvvizsgáig.

3. Matematikai kompetencia

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analizáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

4. Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

5. Digitális kompetencia

A szakközépiskolában a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információ megosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket, a kreativitást és

innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magatartás, elfogadja a kommunikáció és az információ felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

6. Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

7. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására.

Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncert élmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

9. A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Közösségfejlesztés

Az osztályfőnöknek és támogató oktatónak kulcsszerepe van az osztály közösségi életének fejlesztésében. A 9. évfolyamra felvett tanulókat különböző tanügyi, szakmai és tanulmányi eredményre vonatkozó szempontok alapján soroljuk be egy-egy adott osztályba. A csoportlélektan szabályait nem alkalmazhatjuk, egy elbeszélgetés alapján a gyerekeket nem ismerhetjük meg, mindössze a felvételi döntést segítő néhány tényezőt rögzítünk. A tanév elején a tanulók maguk is keresik helyüket az új viszonyok között, a közösség kialakulásában óriási az osztályfőnök és támogató oktató felelőssége. Első lépésként az iskola alapvető viselkedési elvárásait kell tisztázni. (Ismertetni és értelmezni kell a házirendet.) Az iskola nevelési koncepcióját, a hagyományos értékek tiszteletének szerepét, a fő nevelési

célkitűzéseket el kell mondani a tanulóknak. A viszonylag egyszerű, de éppen ezért igen fontos alapkövetelmények betartására kell először nevelni a tanulókat. (Pl. pontosság, fegyelmezettség, egymás tiszteletének elemi foka, a durvaság kerülése, köszönés, stb.) El kell érni, hogy a pozitív beállítottságú tanulók segítsék az osztályfőnököt, a támogató oktatót a követelmények érvényesítésében. (Pl. vállalják egy durva megnyilvánulás elítélését, a körülmények feltárását.) A beszélgetések, viták közben az osztályfőnök alkosson képet az osztály belső struktúrájáról, alakítsa ennek megfelelően a nevelési feladatait. Az osztály hangadóit - lehetőség szerint - meg kell nyerni a legfontosabb követelmények elfogadására és támogatására. Az osztályvezetőség választásánál segíteni kell az osztályt, hogy ne tehetetlen vagy visszahúzó erőt jelentsen a legitimált csoport. Az egyes funkciókhoz tartozó feladatok ellátására fel kell készíteni a gyerekeket. Az osztályfőnöki órákon a fejlődést lehetővé tevő őszinte hangnem párosuljon a határozott követelménytámasztással. Az osztályban spontán módon kialakuló csoportok esetében a hangadókat megfelelően befolyásolni kell. Az első középiskolai osztály elvégzése során el kell érni, hogy a tanulók az iskola főbb értékeit magukénak tekintsék, egyéni és közösségi érdekeiket egyeztessék. Az értelmi és érzelmi azonosulást, az osztály előtt álló feladatok megoldásában való részvételt fokozottan várjuk el a felsőbb évfolyamokon. Az osztályfőnök, támogató oktató szorgalmazza, hogy a tanulók vegyenek részt egymás gondjainak megoldásában, segítsenek tanulmányi, viselkedési, egyéni problémáik megfelelő kezelésében. A végzők váljanak olyan közösséggé, hogy tagjaik összetartozása életre szólóan megmaradjon. Az osztályban tanító oktatók támogassák az osztályfőnök közösségformáló tevékenységét.

A Diákönkormányzatot az intézményvezetés támogassa a jogosultságának megfelelő működésben, az iskola és kollégium diákközösségének irányításában. Tekintse partnernek az iskolai és kollégiumi élet gondjainak megoldásában.

2.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatók feladatai

- Az oktató, a támogató oktató felelősséggel és önállóan végzi munkáját. Példamutató magatartással és állandó figyelemmel folyamatosan - a kötelező elfoglaltságokon kívül is - végzi nevelő tevékenységét, illetve a tanórák és tanórán kívüli foglalkozások rendje szerint az oktatási tevékenységet.
- Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a Szervezeti és Működési Szabályzat, illetve az iskola Szakmai programja, a pedagógiai és szaktárgyi útmutatók, módszertani levelek, az iskolai munkaterv és az oktatótestület határozatai,

továbbá az igazgató és a felügyeleti szerveknek az igazgató útján adott útmutatásai alkotják. Nevelő-oktató munkáját egységes elvek alapján, módszereinek szabad választásával végzi. A nevelés hatékonysága érdekében szorosan együttműködik az **osztályfőnökkkel, oktató társakkal és a szülőkkel**.

- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében. Bírálataival és javaslataival mozdítsa elő az iskola elvi-pedagógiai céljainak megvalósulását. Vállaljon részt az oktatótestület (a munkaközösség) újszerű kísérleteiből.
- Hivatásából eredő kötelessége, hogy az egyetemes erkölcsi normák alapján végezze pedagógiai munkáját, fejlessze szaktárgyi és általános műveltségét. Ennek érdekében használja fel az önképzés és a szervezett továbbképzés alkalmait.
- Oktatótársaival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolatában érvényesüljenek a kulturált érintkezés szabályai.
- Kapcsolódjon be a diákmozgalomba, segítse a hagyományok ápolását.
- A nevelő-oktató munka eredményessége céljából rendszeres kapcsolatot tart **oktatótársaival, a gyakorlati oktatási helyekkel, tanítványainak szüleivel**, személyes megbeszéléssel, vagy eKréta útján - szükség szerint - tájékoztatja őket.
- Részt vesz a közös iskolai és a Diákönkormányzat által szervezett rendezvényeken (ünnepségek, iskolanap, iskolabál, mozilátogatás, stb.).
- Részt vesz a szülői értekezleten, a munkatervben előírt időben fogadóórát tart.
- Egész tanévi munkáját tanmenetében, nevelési tervében tervezi meg.
- Az írásbeli ellenőrzés dokumentumait legkésőbb két héten belül kijavítja, értékeli.
- Iskolai munkájának megkezdése, illetve a tanulókkal való foglalkozás tényleges megkezdése előtt 10 perccel köteles megjelenni az iskolában, illetőleg a kijelölt foglalkozási helyen, ünnepélyen stb. Az iskolában megszervezett ügyeleti szolgálatot, helyettesítést, az igazgató által kijelölt, tanórán kívüli teendőit, a munkakörével kapcsolatos ügyviteli munkát a szabályzat előírásai, illetőleg az igazgató utasításai szerint látja el.
- Ha munkáját váratlan akadályoztatás miatt a megszabott időben nem tudja megkezdeni, legkésőbb a munka megkezdése előtt 15 perccel jelenti az igazgatónak vagy az illetékes igazgatóhelyettesnek. Minden egyéb esetben legalább egy nappal előbb engedélyt kér az igazgatótól valamely tanítási óra vagy egyéb előírt

foglalkozás elhagyására, elcserélésére, illetőleg javasolja szakszerű helyettesítésének megoldását.

- A munkajogi szabályok szerint anyagilag is felelős a gondozására bízott eszközök, gépek, szerszámok, laboratóriumi felszerelések és eszközök, tárgyak épségéért, tisztaságáért és karbantartásáért, a leltár szabályos vezetéséért.
- Az oktató a jogszabályokban meghatározott személyi adataiban és a lakáscímében történő változásokat jelentse be az iskolában.
- Az iskola állományába tartozó **szaktanácsadót** az osztályfőnöki teendőktől lehetőleg mentesíteni kell, egyébként mindazokon a napokon, amikor saját iskolájában teljesít szolgálatot, az oktatók előírt kötelezettségeinek eleget kell tennie.
- Részt vesz az iskola tanévnyitó- és záró, továbbá - ha szaktanácsadói munkája lehetővé teszi - nevelési értekezletein. Oktató munkáját az igazgató minősíti.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököket a munkaközösség-vezető javaslatának figyelembevételével az igazgató bízta meg. Munkáját az igazgató és a közismereti igazgatóhelyettes utasításai és az osztályfőnöki munkaközösség megállapodásai szerint tervezi, és folyamatosan végzi.

- Feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan ismerje meg tanulóinak személyiségét és fejlessze azt. Személyiség- és közösségfejlesztő munkája eredményességének érdekében:
- Együttműködik az osztályban tanító oktatókkal, a támogató oktatóval, a Diákönkormányzattal,
- Látogatja osztálya tanítási óráit és a tanítási órán kívüli foglalkozásait,
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, tanítványait felkeresi otthonukban (soproniak, kollégisták, magánházaknál lakók).
- Értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát, tanulmányi munkáját és neveltségi szintjét.
- Összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját.
- Szülői értekezletet, fogadóórát tart, segíti a szülő-tanuló-iskola kommunikációját
- Az eKréta útján is tájékoztatja a szülőket gyermekük előmeneteléről.
- Elvégzi az osztállyal kapcsolatos ügyviteli (adminisztrációs) teendőket.

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Tehetséggondozás, felzárkóztatás, a beilleszkedés segítése és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

1. A tehetséggondozás alapfeltétele: a differenciált foglalkozási foglalkoztatás. A tananyag átadásának az alapismeretek rögzítésén kívül az átlag feletti adottságúak fejlesztését is szolgálnia kell. Indokolt esetben az osztálykeretek közötti tanítástól eltérő formában, csoportos oktatás szervezésével tesszük lehetővé a továbbtanulásra és a versenyekre való felkészülést. A dolog természetéből adódóan ez egyben az adott tantárgyból

szerényebb képességek csoporttá való alakítását eredményezi, így a tanulási nehézségek enyhítését is szolgálja.

2. A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

- konzultáció a tanulási problémákról;
- kötetlen tárgyú konzultáció az oktatóval;
- konzultáció szakdolgozat készítéséhez;
- felkészítés tanulmányi versenyre;
- felkészítés iskolai szakköri napra;
- felkészítés egyéb, tanulóknak hirdetett versenyekre;
- szakkör, önképzőkör, diákkör;
- egyéni, öntevékeny könyvtárhasználat;
- egyéni, öntevékeny számítógép-használat;
- egyéni, öntevékeny hangtár használat;
- egyéni, öntevékeny edzőterem használat;
- egyéni, öntevékeny sportpálya használat;
- speciális tanfolyamok (pl. számítógép-kezelői, erdészeti és faipari szakképzést szolgálók).

A fenti szolgáltatások általában térítésmentesek, a speciális tanfolyamok önköltségesek. A szolgáltatások igénybevételére a jelentkezés alanyi jogon történik, objektív körülmények (pl. terem befogadóképessége) a résztvevők számát korlátozhatják.

A részvétel feltétele: a használat rendjének betartása. (A könyvtár, a számítógépterem, a sportpálya stb. tartós használata a speciális tulajdonságokkal összefüggő szabályozást indokol.)

3. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatás, korrepetálás és osztályfőnöki, kollégiumi segítség révén javíthatnak helyzetükön. A tanulás segítségének folyamatszabályozását kidolgoztuk, különösen a 9. évfolyam tanulóinak kívánunk sok

segítséget adni. Kritikus esetben a családdal való közvetlen kontaktusra is szükség van. Jó osztályközösség esetén a belső segítségnyújtás hatékony formái alkalmazhatók.

Etnikai, nemzetiségi kisebbséghez tartozó tanulók igen kis számban tanulnak iskolánkban, így egyénre szabott problémamegoldás szükséges.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások (lásd az előző fejezetet) alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

A sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek esélyegyenlőségének biztosítása

Az intézményünkbe felvett tanulók közül néhány sajátos nevelési igényű, a korábbi vizsgálati eredmények, szakvélemények alapján az igazgató határozatban rögzíti az oktató testületi nevelési-oktatási feladatokat, a tanuló jogait és teendőit. Hasonló a helyzet a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek esetében.

Ha felmerül annak lehetősége, hogy a tanuló különleges gondozásra szorul, akkor az osztályfőnök és az érintett szakoktató javaslatára az iskola javasolja – a szülővel egyeztetve – a nevelési tanácsadónak vagy az illetékes szakértői bizottságnak a tanuló vizsgálatát. A

vizsgálatok eredménye, a kapott javaslatok alapján az igazgató dönt a tanuló nevelésének, oktatásának megfelelő segítéséről, az esetleges felmentésekről.

Az érintett tanulók számára egyéni fejlesztést szolgáló foglalkozásokat szervezünk. Megfelelő szakembert biztosítunk. Az osztályban tanító oktatókat tájékoztatjuk a különleges nevelési, oktatási igényről, a teendőket egyeztetjük. A koordinálást az osztályfőnökök végzik.

A sajátos nevelési igényű tanulókat – ha a szakértői vélemény lehetővé teszi - integráltan képezzük, diszkalculiás tanulók az intézménybe, a képzett szakképesítési területeken elvárt szakmai számítások elvégzése miatt nem nyerhetnek felvételt.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Tanulóink döntő többsége kollégista, távol a családtól. A megfelelő irányú fejlődés irányításában különösen nagy a felelőssége az osztályfőnöknek és a csoportvezető támogató oktatónak. Fel kell tárniuk a rejtett problémákat. Ismerniük kell a külső szervektől (pl. lakóhely szerinti önkormányzatoktól, rendőrségtől) érkező jelzéseket. Az iskola ifjúságvédelmi felelősével egyeztetve a gondok mérséklésére, a jellemfejlődés megfelelő irányba terelésére, a hátrányos helyzetből való kikerülés útjának az érdekelt tanulókkal való megbeszélésére törekedjenek.

A rendőrséggel, a gyámügyi hatósággal a kapcsolatot az iskola igazgatója és az ifjúságvédelmi felelős tartja. Tapasztalataink szerint erre ritkán van igény, illetve szükség.

Az ifjúságvédelmi tevékenységben - pl. személyre szóló nevelési feladat vagy ellenőrző munka esetén - a oktatótestület minden érdekelt illetve megbízott tagja részt vesz.

Különösen fontos a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók felmérése és problémáik kezelése, a teendőket iskolai esélyegyenlőségi tervben rögzítjük.

Az iskolaorvossal az ifjúságvédelmi felelős rendszeres kapcsolatot tart. (Esetleges drogproblémák felderítése, életmódbeli gondok jelzése, kölcsönös tájékoztatás. Kábítószer fogyasztás gyanúja esetén a rendőrség bevonása is szükségessé válik. Az ifjúságvédelmi felelős kezdeményezhet szakorvosi kezelést, pszichológiai ellátást.)

A szociális hátrányok enyhítése

Az anyagi vonatkozású problémák felismerése esetén a tanuló lakhelye szerinti önkormányzat szociális védőhálójának igénybevitelét javasoljuk, saját eszközeink nincsenek.

Az iskola közvetlenül is kéri civil szervezetek és önkormányzatok segítségét. A kulturális jellegű gondokat egyénre szabott nevelési intézkedésekkel csökkentjük.

Szociális szolgáltatások

- a kollégisták kollégiumunkban teljes ellátást kapnak, a többi tanuló kedvezményes étkezést igényelhet (externátusi illetve menzai ellátás);
- a tanulók rendszeres iskolaorvosi szűrővizsgálaton vesznek részt.
- az étkezésért a fenntartó rendelete szerinti térítési díjat kell fizetni.

2.5. A tanulónak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi jogának gyakorlási rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések az oktatótestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a szakmai program elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló oktató közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

2.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató és az intézmény partnerei kapcsolattartási formái

A szülők és az oktatók együttműködésének szervezett formái: a szülői értekezletek és a fogadóórák. Szülő vagy oktató kérésére foglalkozunk az egyedi gondokkal. Személyesen, telefonon és elektronikus levélben kommunikálnak az érintett felek. A szülők az iskolavezetés tagjaival tárgyalhatják meg a súlyosabb problémákat. (A panaszkezelési eljárást részletesen szabályoztuk.)

A tanulók egyéni problémáikkal az osztályfőnökhöz fordulhatnak, az osztály egy csoportját érintő kérdésben az osztályvezetőség eljárása a kívánatos. A tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekben a Diákönkormányzat az igazgatóhoz fordulhat.

A tanulók - különösen az iskolai diákönkormányzat - tájékoztatásáról rendszeresen gondoskodik az iskolavezetés.

Az intézményi SZMSZ részletesen szabályozza az oktatásban résztvevő oktatók és a nevelők együttműködését; az egy osztállyal foglalkozó oktatók együttműködését. (Kapcsolattartás)

2.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

Jelen szabályozás az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a oktatótestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a oktatótestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény oktatótestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az értékelés

Az értékelés írásbeli és/vagy szóbeli beszámoló alapján történik. Az osztályozó és javító vizsga követelményei az adott tantárgy tantervi programjában szerepelnek, a tanulókkal az iskola megfelelő formában közli az elvárásokat. Különbözeti vizsgánál folyamatos felkészítés esetén a szakoktató részletesen ismerteti a követelményeket. Az egyes tantárgyakból a munkaközösségek határozatai szabják meg az értékelés százalékos határait.

A vizsgák lebonyolítása

A vizsgák lebonyolítása a vonatkozó jogszabályok szerint történik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI r. 64.§-77.§) Különösen fontos a felkészülési, a feleltetési és a pihenőidők megtartása. Az értékelést legalább 3 fős bizottság végzi.

2.8. Az idegen nyelvi osztályozó vizsga rendje

Az idegen nyelvi osztályozó vizsga teljesítésének rendje a 11. és 12. évfolyamon az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

- **12. évfolyam:** a 13. évfolyamra vonatkozó osztályozó vizsga érdemjegyét a próbaérettségi eredménye adja, amelyet egy, az adott idegen nyelvhez kapcsolódó témakört érintő szóbeli vizsga egészít ki.
- **11. évfolyam:** a 13. évfolyamra vonatkozó osztályozó vizsga érdemjegyét a próbaérettségi eredménye adja. A 12. évfolyamra vonatkozó osztályozó vizsga egy írásbeli dolgozatból és egy szóbeli vizsgából áll, amelynek során két témakör kerül számonkérésre.

A vizsgarend kialakításának alapja, hogy mind a 11., mind a 12. évfolyamon április 30-ával lezárul a közismereti tantárgyak oktatása. Ennek megfelelően az érettségi vizsga megkezdésekor az adott évfolyamhoz kapcsolódó év végi érdemjegy már rendelkezésre áll.

A szóbeli vizsgák lebonyolítása idegen nyelvenként legfeljebb két vizsgaidőpontban, háromtagú vizsgabizottság előtt történjen. A vizsgaidőpontok a próbaérettségi időpontjához

igazodva, előzetes egyeztetés alapján kerüljenek meghatározásra; a szóbeli vizsga a próbaérettségit követően is megszervezhető.

2.9. Az előrehozott érettségi vizsgával rendelkező tanulók óralátogatása

2.9.1. A 13. évfolyamra vonatkozó rendelkezések

Azok a 13. évfolyamos tanulók, akik valamely tantárgyból – közép- vagy emelt szinten – előrehozott érettségi vizsgát tettek, az adott tantárgy tanóráin kötelesek részt venni.

A szaktanár döntése alapján a tanuló tanórai teljesítménye érdemjeggyel értékelhető. Az értékelés során azonban a tanuló félévi és év végi osztályzataként az előrehozott érettségi vizsgán elért érdemjegyet kell rögzíteni a KRÉTA rendszerben, valamint a bizonyítványban.

A tanórai részvételi kötelezettség alól kivételt képez, ha az érintett nyelvvóra az adott tanítási napon az első vagy az utolsó tanóra.

2.9.2. A 12. évfolyamra vonatkozó rendelkezések

Azok a 12. évfolyamos tanulók, akik valamely idegen nyelvből – közép- vagy emelt szinten – előrehozott érettségi vizsgát tettek, az adott nyelv tanóráin kötelesek részt venni.

A szaktanár döntése alapján a tanuló tanórai teljesítménye érdemjeggyel értékelhető. Az értékelés során azonban a tanuló félévi és év végi osztályzataként az előrehozott érettségi vizsgán elért érdemjegyet kell rögzíteni a KRÉTA rendszerben, valamint a bizonyítványban.

2.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Beíratás feltétele az iskola első évfolyamába:

- a 8. osztály sikeres elvégzése;
- az iskola igazgatójának a felvételre vonatkozó döntése.

A felvételi eljárást a hatályos jogszabályok és az iskola Felvételi szabályzata alapján folytatjuk le. A beiskolázási eljárás első részében Felvételi tájékoztatót ad ki az intézmény, ez tartalmazza a következő tanévvel kezdődő képzési ciklusra vonatkozóan a legfontosabb információkat.

Az iskola magasabb évfolyamaira való felvételnél illetve átvételnél az igazgató különbözeti vizsgát vagy évfolyamismétlést írhat elő. (Vizsgálni kell a korábbi iskola és az

átvevő intézmény tantárgyi struktúráját és óratervét.) A szakképző évfolyamok esetén az egészségügyi alkalmasság igazolása is szükséges.

2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként. A gyakorlati foglalkozások szervezése, levezetése a védőnő feladata.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- Szervezetten, a biológia, a testnevelés és osztályfőnöki órákon
- Önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.

Iskolánk kapcsolatot tart a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével, félévi rendszerességgel szervez önkéntes véréradást.

3. Egészségfejlesztési program

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza az egészségfejlesztési programot az Szkr.102.§ (4) bekezdése alapján:

„A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.”

3.1. Jogsabályi környezet

Szkr. 14.§ (2) A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza (...) 4. az egészségfejlesztési programot az Szkr.102.§ (4) bekezdése alapján.

101.§ A tanuló iskola-egészségügyi ellátására az iskola-egészségügyi ellátásról szóló miniszteri rendeletet alkalmazni kell.

102.§ (1) A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(2) A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné

területére terjednek ki.

(3) A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

(4) A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az

egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(5) A szakképző intézmény az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

(6) Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

- a) az iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

3.2. Bevezető

Napjainkban egyetértés van abban, hogy az **egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota**. A WHO-nak (Egészségügyi Világszervezet) ez az 1948-as alkotmányában megfogalmazott meghatározás helyes kiindulópont, de mindenképpen hangsúlyoznunk kell, hogy az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt: ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik), ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud, ha individuális önállóságát megőrzi, és végül, ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt. Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az **egészségfejlesztés** az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit. Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletváltztatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

A WHO meghatározása szerint az **egészségnevelés** olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége,

amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

Az egészségnevelési, egészségfejlesztési program készítés okai:

- civilizációs betegségek előtérbe kerülése (keringési, daganatos, légzőszervi, emésztőrendszeri betegségek, a stressz)
- erőszakos események (baleset, öngyilkosság)
- dohányzás, alkohol és a drog terjedése, fiatalabb korban kezdődő rászokás
- felelőtlen párkapcsolatok
- fizikai erőnlét, állóképesség hiánya
- túlsúly
- allergia, asztma

3.3. Tevékenységek az egyes területeken

Az intézményi program

Az intézményi egészségfejlesztés az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul az oktatók és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho-szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktató-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében. Ennek a feladatnak az egyes lehetséges elemeit mutatjuk be a következőkben.

Az iskola vezetésének az a feladata, hogy - kellően alapos és körültekintő tájékozódás után, feladatait meghatározva - megbízza a munka irányításával az egészségfejlesztésben képzett egészségtan-oktató, egészségfejlesztő, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, népegészségügyi szakember, mentálhigiénikus, szupervizor, védőnő - szakembert, illetve az egészségfejlesztési feladatok megszervezéséhez többlétszaki tudással rendelkező kollégát. Mivel az előző években számos szakmai szervezet, valamint egyes minisztériumok - is szerveztek olyan továbbképzéseket, amelyek egyfajta tájékozottsághoz segíthették hozzá a résztvevőket, javasoljuk, hogy a kiválasztás során erre figyelemmel járjanak el az intézmények.

Intézményünkben iskolapszichológust alkalmazunk, aki segít a tanulóknak a mentális problémáik feldolgozásában, a beilleszkedésben, stresszkezelésben, pályaorientációban. A Szakmai Program mellékletében megtalálhatók a tanulói, szülői,

oktató igénylőlapok, valamint a passzív szülői nyilatkozat. Ezeket a dokumentumokat az iskola honlapján is közzétesszük.

Az intézmény feladatai

Egészségfejlesztő team létrehozása:

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- of-i munkaközösség vezető
- társadalomtudományi munkaközösség vezető
- természettudományi munkaközösség vezető
- támogató oktató munkaközösség vezető
- drogkoordinátor
- ifjúságvédelmi felelős
- védőnő
- iskolaorvos
- iskolapszichológus

A segítő kapcsolatok feltérképezése

- szülők
- iskolaorvos, iskola védőnő
- gyermekjóléti szolgálatok
- NNK, Eü. intézmények
- rendvédelmi szervezetek
- KEF (kábitószertügyi egyeztető fórum)

Tájékoztatás az érintettek körében

Diákok

közvetett és közvetlen információszerzés

- közvetett: vizsgálatok, felmérések, faliújság, véleményláda, témafeldolgozás, esetmegbeszélések
- közvetlen: diákok konkrét felvetéseinek megismerése

Szülők

- szülői vélemények megismerése (nyílt nap, fogadóórák, szülői értekezletek, témaorientált szülői értekezletek)
- közvetlen: diákok konkrét felvetése – BIZALOM

Intézményi alkalmazottak, oktatók

véleményvizsgálat beszélgetéssel, kérdőíves felméréssel

Attitűd vizsgálat

legmegfelelőbb módja az anonim és önkéntes kérdőív; célja, kortárscsoportról alkotott vélemények megismerése

Az egészségnevelés intézményi területei

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- egészséges testtartás és a mozgás fontossága
- az étkezés egészséget befolyásoló szerepe
- betegségek kialakulása, gyógyulás
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás, egészség
- idővel való gazdálkodás
- rizikóvállalás és határai
- tanulás és tanulási technikák
- szenvedélybetegségek
- természethez való viszony

A témákat ezen felsorolt elemekhez lehet és kell igazítani.

A megvalósítás területei

Intézményi programok

- mindennapi testmozgás
- egészséges táplálkozás (iskolai büfé)
- dohányzás, alkohol, drog megelőzés
- fogyatékkal élők integrációja
- iskolán belüli bántalmazás megelőzése
- szexuális nevelés

Foglalkozási foglalkozások

szaktárgyi órák témafeldolgozása

Tanórán kívüli foglalkozások

- délutáni szabadidős foglalkozások
- egészségnap

- kirándulások, tanulmányi utak, erdei iskolai program

Tájékoztató fórumok

- szülői értekezlet (iskolai, osztály szintű)
- szakmai tanácskozás
- tréning

Iskolán kívüli rendezvények

- kortárssegítő képzés (tanuló – tanuló)
- kapcsolódás más szervezetek programjaihoz

A megvalósítás módszerei

- az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása – külső szakember bevonása – felelős: osztályfőnöki munkaközösség vezetője, támogató oktatók munkaközösség vezetője
- az iskolai és kollégiumi környezet szebbé tétele (Örökös ökoiskola) testmozgások általános szervezése – testnevelő oktató
- tantárgyak áttekintése és az egészségfejlesztés beépítése – munkaközösség vezetők
- Mentálhigiénés Alapprogramban való részvétel

Mindennapos testnevelés

Jogszábai háttér

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében. [Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 27. § (11)]

A 2024. évi XXV. törvény 34.§. módosította a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 27. §. 11. bekezdését: „Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – **versenyengedély birtokában** – a sportszervezet keretei között szervezett edzéstáogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.”

A törvény módosítás hivatalos indoklása: A módosítás a mindennapos testnevelés alóli felmentés lehetőségeit érinti. A mindennapos testnevelés kiváltására szolgáló sportszervezeti igazolások nem mindig fedték le tényszerűen azt, hogy a tanuló hetente kétszer részt venne a sportegyesületi edzéseken, azaz a nem versenyszerűen sportoló tanulók esetében a sportköri vagy sportszervezeti sportolás nem minden esetben valósult meg a tanuló tankötelezettségi előírásának megfelelően. A fentiek alapján módosításra kerül az, hogy mely esetben lehet felmentést adni sportfoglaltság esetén: **kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik.**

Szakképző évfolyamok gyakorlati napjain nincs testnevelés (közismereti) óra.

4. Oktatási program

A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza a szakképző intézmény közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási programját, ennek keretén belül

- a) a kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezését, számát, valamint megszervezésének és választásának elveit,*
- b) a közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,*
- c) az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit, az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez – a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján – az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket, továbbá annak meghatározását, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga, ehhez kapcsolódóan pedig azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést a szakképző intézmény kötelezően vállalja,*
- d) a tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit,*
- e) a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,*
- f) az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módját és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tervet,*
- g) a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,*
- h) a tanuló jutalmazásával összefüggő szabályokat,*
- i) az oktatói testület által szükségesnek tartott további elveket.*

4.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Szkt. 19.§ (1) A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. (...) A szakmai oktatás keretében – ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

Szkt. 73.§ (1) A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.

- (2) A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és

óraszámait – az Nkt. 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával – évfolyamok között átcsoportosíthatja.

Szkr. 13.§ (3) A programtervnek biztosítania kell, hogy

- a) ágazatonként szakképző iskolában a kilencedik évfolyamon, a technikumban a kilencedik és tizedik évfolyamon azonos ágazati alapozó ismeretek kerüljenek oktatásra,
- b) a szakképző iskolában a kötelező foglalkozások megtartásához a kilencedik–tizenegyedik évfolyamon együttesen rendelkezésre álló időkeret harminchárom százaléka a közismereti kerettantervben meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre és
- c) a technikumban a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon a kötelező foglalkozások megtartásához együttesen rendelkezésre álló időkeret legalább hatvan százaléka a közismereti kerettantervben meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre.

Szkr. 221.§ A közismereti oktatást a tanulói jogviszony keretében a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanuló számára a technikum kilencedik–tizenharmadik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik–tizenegyedik évfolyamán a közismereti kerettanterv alapján kell megszervezni.

Közismereti kerettantervek adaptálása

A fenti ismeretek alapján intézményünkben helyi tanterveink az alábbi kerettantervekre épülnek:

Technikumi oktatásban:

- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

Szakképző iskolai oktatásban:

- Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/kozi_smereti_kerettanterv_szakkepzes

4.2. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

4.2.1. A technikumi képzések óratervei

(Ezek a képzési formák 2020. szeptember 1-től kerültek bevezetésre a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben; 9-12. évfolyamon)

4.1.2.1. Erdésztechnikus (5 0821 17 02)

Évfolyam	9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13.		2/14.	
Hetek száma	36		36		36		36		31		36		31	
Közismereti tárgyak	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év
Magyar nyelv és irodalom	4	144	5	180	3	108	4(+1)	144	2(+2)	62				
Idegen nyelv	4	144	4	144	3	108	3	108	4(+1)	93				
Matematika	4	144	4	144	3	108	4(+1)	144	2(+2)	62				
Történelem	3	108	3	108	2	72	2	72	1(+1)	31				
Állampolgári ismeretek							1	36						
Digitális kultúra	1,83(+1)	66	1(+1)	36										
Testnevelés	5(+1)	180	4	144	4(+1)	144	3	108						
Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	36	1	31				
Komplex természettudományos tárgy	3	108												
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy:Biológia			2	72	2	72								
Érettségire felkészítő tárgy (matematika)					2	72	2	72						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek			1	36										
Művészetek (Mentálhigiéne)	1(+1)	36												
Közismereti tárgyak összesen	26,83	966	25	900	20	720	20	720	10	310	0	0	0	0
Szakmai tárgyak														
Munkavállalói ismeretek	0,5	18									0,5	18		
Munkavállalói idegen nyelv									2	62			2	62
Általános alapozás			4	144							4	144		
Szakmai alapozás	6,33	228	5	180							11,5	414		
Termőhelyismeret					3(+1)	108					2(+1)	93		
Erdőművelés					1,5(+0,5)	54	4	144	4(+0,5)	124	6(+1)	180	3,5	108,5
Erdővédelem									3(+0,5)	93			3(+0,5)	93
Erdőhasználat					1,5(+0,5)	54	2	72	4	124			7,5	232,5
Erdészeti gépek üzemeltetése					4	144	2	72	2	62	4	144	5(+0,5)	155

Vadászat - erdőgazdálkodás							3	108			3	108		
Vadgazdálkodás - erdőgazdálkodás									3	93			3	93
Élőhelygazdálkodás - erdőgazdálkodás							2(+1)	72			1(+1)	31	1	31
Erdőbecslés					4	144							5	155
Erdőrendezés									3	93			3	93
Erdészeti üzemgazdaság									2	62			2	62
Szakmai informatika							1(+1)	36	1(+1)	31	2(+2)			
Szakmai óraszám összesen	6,83	246	9	324	14	504	14	434	24	744	35	1260	35	1085
Mesterséges intelligencia alapjai	0,34	12												
Órák összesen	34	1224	34	1224	34	1224	32	1152	34	1054	35	1260	35	1085
Összefüggő üzemi gyakorlat						140		140				140		
Gyakorlat összesen	0	0	0	0	0	140	0	140	0	0	0	140	0	0
Összes óraszám	34	1224	34	1224	34	1364	32	1292	34	1054	35	1400	35	1085

<i>szabadon felhasználható órakeret</i>	0 közism	0 közism	0 közism	2 közism	3 közism	5 szakma	1 szakma
	2 szakma	2 szakma	2 szakma	2 szakma	5 szakma		
	3ki 0sz	1ki 0sz	1ki 2sz	2ki 2sz	6ki 2sz		

A képzéshez kapcsolódó érettségi vizsga tárgyai:

Kötelező tárgyak:

magyar nyelv és irodalom; történelem; matematika; ágazati szakmai vizsgatárgy

Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítünk a következő tantárgyakból:

a kötelező tárgyakból; testnevelés

Középszintű vizsgára a nem kötelező, legalább 2 évig oktatott tárgyakból, illetve a megadott tárgyakból emelt szintű vizsgára megfelelő számú (legalább 6 fő) jelentkező esetén iskolai felkészítést végzünk, egyébként városi szintű felkészítést szorgalmazunk.

* Az iskola a végzős évfolyamon előírja a szakdolgozat készítését. A szakdolgozat a tanuló által választott konzulens pedagógiai és szakmai útmutatásával készül. A szakdolgozat készítése óraszámváltozást nem jelent. A szakdolgozat előrehaladását a konzulensként megjelölt oktató havi érdemjeggyel; a szakdolgozat tantárgyat félévi és év végi jeggyel értékeli. A **portfólió** részeként kezelendő.

4.1.2.2. Erdésztechnikus (felnőttképzés) KIFUTÓ

Évfolyam	1/13.						2/14.					
Hetek száma	36						32					
Tanrend	jelenléti óra		online óra		összes		jelenléti óra		online óra		összes	
Szakmai elméleti tárgyak	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év
Osztályfőnöki	0,3	11			0,3	11	0,3	10			0,3	10
Szakmai alapozás I. Á	0,2	7	1,2	43	1,4	50						
Erdészeti gépek üzemeltetése	0,2	7	1	36	1,2	43	0,3	10	1	32	1,3	42
Termőhelyismeret	0,2	7	1	36	1,2	43						
Szakmai alapozás II. N	0,3	11	1,4	50	1,7	61						
Munkavállalói ismeretek	0,1	4	0,9	32	1	36						
Munkavállalói idegen nyelv							0,1	3	0,4	13	0,5	16
Erdőművelés	0,3	11	1,3	47	1,6	58	0,4	13	1,4	45	1,8	58
Erdővédelem							0,2	6	0,7	22	0,9	29
Erdőhasználat							0,4	13	1,4	45	1,8	58
Vadászat	0,2	7	1,2	43	1,4	50	0,3	10	0,6	19	0,9	29
Vadgazdálkodás							0,4	13	0,6	19	1	32
Élőhely-gazdálkodás							0,2	6	0,6	19	0,8	26
Erdőbecslés	0,3	11	1	36	1,3	47						
Erdőrendezés							0,3	10	0,9	29	1,2	38
Erdészeti üzemgazdaság							0,3	10	0,9	29	1,2	38
Szakmai elméleti óraszám összesen	2,1	76	9	324	11,1	400	3,2	102	8,5	272	11,7	374,4
Szakmai gyakorlatok												
Szakmai alapozás I. Á	0,8	29			0,8	29						
Erdészeti gépek üzemeltetése	1	36			1	36	0,5	16			0,5	16
Termőhelyismeret	0,8	29			0,8	29						
Szakmai alapozás II. N	1,3	47			1,3	47						
Munkavállalói ismeretek	0,7	25			0,7	25						
Erdőbecslés gyakorlat	1	36			1	36						
Erdőművelés	1,2	43			1,2	43	0,8	26			0,8	26

Erdőhasználat							1,4	45			1	32
Vadászat	1,1	40			1,1	40						
Vadgazdálkodás							0,6	19			0,4	13
Erdőrendezés							0,5	16			0,4	13
Erdészeti üzemgazdaság							0,4	13			0,3	10
Tantárgyi gyakorlat összesen	7,9	284	0	0	7,9	284	4,2	134	0	0	3,4	109
Összes óraszám	10	360	9	324	19	684	7,4	237	8,5	272	15,1	483,2

* Az iskola a végzős évfolyamon előírja a szakdolgozat készítését. A szakdolgozat a tanuló által választott konzulens pedagógiai és szakmai útmutatásával készül. A szakdolgozat készítése óraszámváltozást nem jelent. A szakdolgozat előrehaladását a konzulensként megjelölt oktató havi érdemjeggyel; a szakdolgozat tantárgyat félévi és év végi jeggyel értékeli. A **portfólió** részeként kezelendő.

4.1.2.3. Erdésztechnikus (felnőttképzés) 1 éves

	összesen			kontakt (személyes jelenlét)			online		
	Elmélet (óra)	Gyakorlat (óra)	Összesen (óra)	Elmélet (óra)	Gyakorlat (óra)	Összesen (óra)	Elmélet (óra)	Gyakorlat (óra)	Összesen (óra)
Munkavállalói ismeretek	10	0	10	0	0	0	10	0	10
Munkavállalói idegen nyelv	15	0	15	0	0	0	15	0	15
Szakmai alapozás Állattan	27	40	67	0	40	40	27	0	27
Szakmai alapozás Növénytan	54	80	134	0	80	80	54	0	54
Termőhelyismeret	15	30	45	0	30		15	0	15
Erdőművelés	70	74	144	0	74	74	70	0	70
Erdővédelem	35	21	56	0	21	21	35	0	35
Erdőhasználat	45	75	120	0	75	75	45	0	45
Erdészeti gépek üzemeltetése	40	60	100	0	60	60	40	0	40
Vadászat	10	40	50	0	40		10	0	10
Vadgazdálkodás	29	24	53	0	24	24	29	0	29
Élőhelygazdálkodás	20	0	20	0	0	0	20	0	20
Erdőbecslés	20	40	60	0	40	40	20	0	20
Erdőrendezés	21	30	51	0	30	30	21	0	21
Erdészeti üzemgazdaság	20	20	40	0	20	20	20	0	20
Összefüggő gyakorlat	0	85	85	0	85	0	0	0	0
	431	619	1050	0	619	464	431	0	431

* Az iskola előírja a szakdolgozat készítését. A szakdolgozat a tanuló által választott konzulens pedagógiai és szakmai útmutatásával készül. A szakdolgozat készítése óraszámváltozást nem jelent. A szakdolgozat előrehaladását a konzulensként megjelölt oktató jeggyel értékeli. A **portfólió** részeként kezelendő.

4.1.2.4. Faipari technikus (5 0722 08 22)

Évfolyam	9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13.		2/14.	
Hetek száma	36		36		36		36		31		36		31	
Közismereti tárgyak	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év
Magyar nyelv és irodalom	4	144	5	180	3	108	4(+1)	144	2(+2)	62				
Idegen nyelv	4	144	4	144	3	108	3	108	4(+1)	93				
Matematika	4	144	4	144	3	108	4(+1)	144	2(+2)	62				
Történelem	3	108	3	108	2	72	2	72	1(+1)	31				
Állampolgári ismeretek							1	36						
Digitális kultúra	1,83(+1)	66	1(+1)	36										
Testnevelés	5(+1)	180	4	144	4(+1)	144	3	108						
Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	36	1	31				
Komplex természettudományos tárgy	3	108												
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika			2	72	2	72								
Érettségire felkészítő tárgy (matematika)					2	72	2	72						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek			1	36										
Művészetek (Mentálhigiéne)	1(+1)	36												
Közismereti tárgyak összesen	26,83	966	25	900	20	720	20	720	10	310	0	0	0	0
Szakmai tárgyak														
Munkavállalói ismeretek	0,5	18									0,5	18		
Munkavállalói idegen nyelv									2	62			2	62
Ábrázolási alapismeretek	1	36	2,5	90							3,5	126		
Mérési alapismeretek	1	36									1	36		
Fa- és bútortárgygyártás alapismeretek	2,5	90	5,5	198							8	288		
Anyagismeret	1,5	54		0							1,5	54		0
Digitális alapismeretek	0,33	12	1	36							1,5	54		0
Faipari szakmai ismeretek					2	72	2(+1)	72	1	31	4(+0,5)	144	1(+0,5)	31
Faipari CAD- és CNC- technológia					2,5(+1)	90	3(+0,5)	108	3,5	108,5	3,5(+0,5)	126	5(+0,5)	155

Bútorgyártás					6,5(+0,5)	234	3	108	6	186	8(+1,5)	288	8(+0,5)	248
Épületasztalos-ipari termékgyártás						0	3	108	7	217	0,5(+0,5)	18	10(+0,5)	310
Fűrészipari termékek gyártása, laptermékek és faházak ismeretei					2(+1)	72	2(+1)	72	2,5	77,5	1,5(+1,5)	54	4	124
Integratív ismeretek					1	36	1	36	2	62	0,5	18	4(+0,5)	124
Szakmai óraszám összesen	6,83	246	9	324	14	504	14	504	24	744	34	1054	34	1054
Mesterséges intelligencia alapjai	0,34	12												
Órák összesen	34	1224	34	1224	34	1224	34	1224	34	1054	34	1054	34	1054
Összefüggő üzemi gyakorlat						140		140				140		
Gyakorlat összesen	0	0	0	0	0	140	0	140	0	0	0	140	0	0
Összes óraszám	34	1224	34	1224	34	1364	34	1364	34	1054	34	1194	34	1054

<i>szabadon felhasználható órakeret</i>	0 közism	0 közism	0 közism	2 közism	3 közism	4,5 szakma	2,5 szakma
			3,5 szakma	2,5 szakma	3 szakma		

A képzéshez kapcsolódó érettségi vizsga tárgyai:

Kötelező tárgyak:

magyar nyelv és irodalom; történelem; matematika; ágazati szakmai vizsgatárgy

Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítünk a következő tantárgyakból:

a kötelező tárgyak; testnevelés

Középszintű vizsgára a nem kötelező, legalább 2 évig oktatott tárgyakból, illetve a megadott tárgyakból emelt szintű vizsgára megfelelő számú (legalább 6 fő) jelentkező esetén iskolai felkészítést végzünk, egyébként városi szintű felkészítést szorgalmazunk.

Az idegen nyelv tanulása a rendes érettségi vizsga letételéig kötelező.

* A faipari technikus szakon a szakdolgozat helyett a Képzési és Kimeneti Követelmények előírásai szerinti vizsgaremek készül. A vizsgaremek elkészítését a tanuló a műszaki dokumentációt oktató és a szakmai gyakorlatot tartó oktató pedagógiai és szakmai útmutatásával végzi. A vizsgaremek készítése óraszámváltozást nem jelent. A vizsgaremek előrehaladását, a műszaki dokumentációt és a szakmai gyakorlatot tartó oktatók havi érdemjeggyel; a vizsgaremek tantárgyat félévi és év végi jeggyel értékelik. A további ezzel kapcsolatos információk a KKK-ban olvashatók. A vizsgaremek a **projektfeladat I. vizsgarészeként** kezelendő.

4.1.2.5. Környezetvédelmi technikus (5 0712 14 02)

Évfolyam	9.		10.		11.		12.		5/13.		1/13.		2/14.	
Hetek száma	36		36		36		36		31		36		31	
Közismereti tárgyak	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év	óra/hét	óra/év
Magyar nyelv és irodalom	4	144	5	180	3	108	4(+1)	144	2(+2)	62				
Idegen nyelv	4	144	4	144	3	108	3	108	4(+1)	93				
Matematika	4	144	4	144	3	108	4(+1)	144	2(+2)	62				
Történelem	3	108	3	108	2	72	2	72	1(+1)	31				
Állampolgári ismeretek							1	36						
Digitális kultúra	1,83(+1)	66	1(+1)	36										
Testnevelés	5(+1)	180	4	144	4(+1)	144	3	108						
Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	36	1	31				
Komplex természettudományos tárgy	3	108												
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika			2	72	2	72								
Érettségire felkészítő tárgy (matematika)					2	72	2	72						
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek			1	36										
Művészetek (Mentálhigiéne)	1(+1)	36												
Közismereti tárgyak összesen	26,83	966	25	900	20	720	20	720	10	310	0	0	0	0
Szakmai tárgyak														
Munkavállalói ismeretek	0,5	18									0,5	18		
Munkavállalói idegen nyelv									2	62			2	62
Természettudományos vizsgálatok	2,5	90	2	72							4,5	162		
Műszaki alapismeretek	4	144	2	72							6	216		
Környezetvédelmi alapismeretek I.			2	72							2	72		
Környezettechnika alapjai I.			1	36							1	36		0
Hidrológia alapjai			1	36							1	36		0
Földméréstani alapismeretek I.			1	36							1	36		0
Környezetvédelmi alapismeretek II.					1,5	54	2	72			1	36		0

Környezettechnika alapjai II.					3,5	126					2	72	1(+1)	36
Hidraulika alapjai					2	72					2	72		0
Földméréstan alapismertetek II.					1	36	2(+2)	36	2(+2)	62	2	72	4(+0,5)	108,5
Anyagismeret					3	108	3	108			3	108	4(+0,5)	108,5
Környezetvédelmi technológiák					3(+3)	108			1(-2)	36	4(+1)	124		0
Jogi- és szakigazgatási ismeretek							4(+0,5)	144					4(+0,5)	
Analitika							3	108			3	108		
Környezetvédelmi mérések									5(+1)	155			5	
Biológiai vizsgálatok									4(+1)	108,5			4(+0,5)	
Környezeti analitika									4	124			4	
Műszeres analitika									6(+1)	186			6	186
Szakmai óraszám összesen	6,83	246	9	324	14	504	14	342	24	744	34	1224	34	1054
Mesterséges intelligencia alapjai	0,34	12												
Órák összesen	34	1224	34	1224	34	1224	34	1054	34	1224	34	1224	34	1054
Összefüggő üzemi gyakorlat						70						70		
Gyakorlat összesen	0	0	0	0	0	70	0	0	0	0	0	140	0	0
Összes óraszám	34	1224	34	1224	34	1294	34	1054	34	1054	34	1224	34	1054

szabadon felhasználható órakeret 0 közism 0 közism 1 közism 2 közism 6 közism 1szakma 4 szakma

3 szakma 2,5 szakma 3 szakma

A képzéshez kapcsolódó érettségi vizsga tárgyai:

Kötelező tárgyak:

magyar nyelv és irodalom; történelem; matematika; ágazati szakmai vizsgatárgy

Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítünk a következő tantárgyakból:

a kötelező tárgyakból: testnevelés

Középszintű vizsgára a nem kötelező, legalább 2 évig oktatott tárgyakból, illetve a megadott tárgyakból emelt szintű vizsgára megfelelő számú (legalább 6 fő) jelentkező esetén iskolai felkészítést végzünk, egyébként városi szintű felkészítést szorgalmazunk.

* Az iskola a végzős évfolyamon előírja a szakdolgozat készítését. A szakdolgozat a tanuló által választott konzulens pedagógiai és szakmai útmutatásával készül. A szakdolgozat készítése óraszámváltozást nem jelent. A szakdolgozat előrehaladását a konzulensként megjelölt oktató havi érdemjeggyel; a szakdolgozat tantárgyat félévi és év végi jeggyel értékeli. A **portfólió** részeként kezelendő.

4.3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait

Ld. a 2. Nevelési program 2.1. és 2.2. alfejezeteiben

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Mindennapos testnevelés

Jogszábai háttér

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében. [Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 27. § (11)]

A 2024. évi XXV. törvény 34.§. módosította a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 27. §. 11. bekezdését: „Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – **versenyengedély birtokában** – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.”

A törvény módosítás hivatalos indoklása: A módosítás a mindennapos testnevelés alóli felmentés lehetőségeit érinti. A mindennapos testnevelés kiváltására szolgáló sportszervezeti igazolások nem mindig fedték le tényszerűen azt, hogy a tanuló hetente kétszer részt venne a sportegyesületi edzéseken, azaz a nem versenyszerűen sportoló tanulók esetében a sportköri vagy sportszervezeti sportolás nem minden esetben valósult meg a tanuló tankötelezettségi előírásának megfelelően. A fentiek alapján módosításra kerül az, hogy mely esetben lehet felmentést adni sportfoglaltság esetén: **kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik.**

Egészségnevelés: A tanulók fizikai állapotának és edzettségének (fizikai fittségének) mérése

Az iskola testnevelés tantárgyat tanító oktató az - az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban - az (5) bekezdésben meghatározott országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (a továbbiakban együtt: fizikai fittség) mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával.

A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola igazgatója által kijelölt egyéb oktatói tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából - elsősorban az iskolai testnevelésórák keretei között - szükséges intézkedéseket.

A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító oktatói tanévenként javaslatot tehetnek a oktatótestület részére a szakmai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók fizikai fittségi mérésének adatait rögzítő, a 4. mellékletben meghatározott tartalmi keret szerinti informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer. A NETFIT rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkorai tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő

eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A fizikai fittségi mérések iskolai évfolyamokra vonatkozó tartalmi kerete

A NEMZETI EGYSÉGES TANULÓI FITTSÉGI TESZT (NETFIT)

1. A NETFIT célja

A NETFIT elsősorban diagnosztikai jelleggel méri és követi nyomon a tanulók fizikai fittségét, a köznevelési intézmények rendelkezésére bocsátott útmutató szerint [„Kézikönyv a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) alkalmazásához”]. Célja az

egészséghez szükséges fittségi állapot elérése, megőrzése, javítása (fejlesztése) a tanulók fizikai aktivitási szintjének növelésén keresztül.

2. A NETFIT tartalmi területei

A NETFIT a fizikai fittségi mérés során három tartalmi területet, azokhoz kapcsolódóan pedig négy fittségi profilt különböztet meg az alábbiak szerint.

A NETFIT tartalmi területei és a kapcsolódó fittségi profilok			
	Tartalmi területek	Fittségi profilok	Leírás
2.1.	A tanulók testösszetételére vonatkozó mérések - az antropometriai paraméterek mérése és a testösszetétel becslése	2.1.1. Testösszetétel és tápláltsági profil	A NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilja tartalmazza a testtömeg és testmagasság értékekből számított testtömegindexet (BMI) és a testzsírszázalék értéket.
2.2.	A tanulók vázizomzatának fittségére vonatkozó (pálya) tesztek	2.2.1. Vázizomzat fittségi profil	A NETFIT tesztek közül a vázizomzat fittségével az ütemezett hasizom teszt, a törzsemelés teszt, az ütemezett fekvőtámasz teszt, a kézi szorítóerő mérés és a helyből távolugrás teszt foglalkozik.
		2.2.2. Hajlékonysági profil	A hajlékonysági teszt megbízható eredményekkel szolgál a térdhajlító izmok nyújthatóságáról.
2.3.	A tanulók aerob kapacitásához (pálya)tesztek	2.3.1. Aerob fittségi (állóképességi) profil	Az aerob fittségi profil a 20, vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt eredménye alapján becsült aerob kapacitás minősítését tartalmazza, vagyis a légzőszervrendszer és a keringési rendszer állapotának, a szervezet oxigénszállító és oxigén-felhasználási képességének mutatója.

3. A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai

3.1. Testtömeg mérése

3.2. Testmagasság mérése

3.3. BMI (az előző két érték alapján számítva)

3.4. Testzsírszázalék mérése

4. A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fittségére vonatkozó mérések, tesztek

	A	B
	Mérés megnevezése	Mérés célja
1.	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat erejének és erő-állóképességének mérése.
2.	Törzsemelés teszt	A törzsfeszítő izmok erejének mérése.
3.	Ütemezett fekvőtámasz teszt	A felsőtest izomerejének és erő-állóképességének mérése.
4.	Kézi szorítóerő mérés	Az alkar izmainak maximális izometrikus erő kifejtő képességének mérése.
5.	Helyből távolugrás teszt	Alsó végtag dinamikus erő kifejtési képességének mérése.
6.	Hajlékonysági teszt	A térdhajlító izmok nyújthatóságának mérése.
7.	Állóképességi ingafutás teszt 15 m, ill. 20 m	Maximális oxigénfelvevő-képesség becslése.

A választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

Az igények tanév eleji felmérése alapján indítunk szakköröket, szervezünk önképzőköröket. Az iskolai sportszakosztályok pedig a testedzés, a sportolás ügyét szolgálják.

Az iskolánkba kerülő - heterogén összetételű - tanulók egységes szintere hozását - többek között - felzárkóztató foglalkozások révén kívánjuk elérni. Ezekre főleg a természettudományos tárgyakból van igény. A felsőbb évfolyamokon - főleg az érettségi

vizsgára való vagy az eredményes továbbtanulásra való felkészülés érdekében – fakultatív tantárgyakat választhatnak a tanulók.

A középiskolás korosztály részére kiírt versenyekre jelentkező tanulók oktatói segítséget kapnak a felkészüléshez.

A szakköri foglalkozásokra, a sportszakosztályokba minden tanuló jelentkezhet, túljelentkezés esetén a szakkörvezető differenciáltan veszi figyelembe a tanulói érdeklődést.

A versenyeken megfelelő képességű, felkészültségű tanulók indulhatnak, felkészülésüket segíti az oktató testület.

A csoportbontásokat a pedagógiai szempontok és a finanszírozási feltételek alapján az igazgató a tantárgyfelosztás készítése során engedélyezi.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a csoportbontások meghirdetésekor közölni kell azt is, hogy a tárgyat, foglalkozást várhatóan melyik oktató fogja tanítani. A gyakorlati csoportok kialakítására az előzőek nem vonatkoznak.

4.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Ld. 4.3. fejezetben leírtaknak megfelelően (**A választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében az oktatóválasztás szabályai**)

4.5. Az érettségi vizsgatantárgyak

Az Szkr. 14.§ (2) szerint, a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit, az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez – a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján – az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket, továbbá annak meghatározását, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga, ehhez kapcsolódóan pedig azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést a szakképző intézmény kötelezően vállalja.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga részletes követelményeit elektronikus úton tesszük hozzáférhetővé. (14/2003 (v.27.) OM. r. Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/ 2002. (v. 24.) OM rendelet módosításáról)

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

4.6. A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az értékelés alapelvei

Tantárgytól független, az értékelési rendszer javítását szolgáló pedagógiai feladatok:

- A tanulnivaló egyértelmű kijelölése
- A kérdések pontos megfogalmazása az ellenőrzés megkezdésekor
- A felelőnek lehetőséget kell adni, hogy önállóan fejthesse ki gondolatait, mondandóját közbevetett kérdésekkel – indokolt eset kivételével – ne zavarja meg az oktató. A hiányok pótlására, a hibák javítására utólagosan kerüljön sor.
- A szóbeli feleletek rövid értékelése
- Tantárgyanként - félévente legalább egy alkalommal - egyértelműen pontozható dolgozat íratása
- Minden írásbeli ellenőrzés értékelési elvét, az értékeléskor alkalmazott szempontokat meg kell beszélni a tanulókkal.

A tantárgyfüggő értékelési elveket a munkaközösségek fogalmazzák meg.

Azon tantárgyak esetében, ahol az értékelés a főtárgyra vonatkozik elégséges csak akkor adható, ha a tanuló minden a főtárgyat alkotó tantárgyból teljesítette az elégséges szint kritériumait.

Írásbeli beszámoltatás, otthoni felkészülés

Az egész órás írásbeli dolgozatok érdemjegyeit az osztályzatok kialakításánál dupla súllyal kell beszámítani. Egy osztályban napi két egész órás dolgozat íratható. Íratás előtt legalább 3 nappal jelezni kell az osztálynak az írásbeli számonkérés szándékát az oktatónak.

Ha már két kolléga jelezte az adott napra a dolgozatíratási szándékot, akkor új időpontot kell keresni.

Az otthoni felkészülést elvárjuk tanulóinktól. A szóbeli és írásbeli feladatokat egyértelműen kell kijelölni. Az otthoni munka tantárgyankénti időigénye –, intenzíven dolgozó tanuló esetében – átlagosan ne haladja meg a félórát.

Az őszi, téli és a tavaszi szünetet követő munkanapra – a záróvizsga előtti évfolyamok kivételével - ne kapjanak a tanulók otthoni felkészülést igénylő feladatot.

Az oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét havonta értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján - a pedagógiai elvek szerint - kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú

szülőjét értesíteni kell. Az érdemjegy illetve az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az elvárt érdemjegyek számát igazgatói utasítás szabályozza.

4.6.1 Érdemjegyek, osztályzatok

Az érdemjegyek, az osztályzatok a következők:

- a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
- b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);
- c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A magatartás és szorgalom értékelésének osztályfőnöki munkaközösség által kidolgozott szempontjai:

Tudás értékelése:

Alapelv, hogy az alkalmazott osztályzat a szöveges elnevezés tartalmát tükrözze.

Jeles (5)

Aki hibátlanul, kifogástalanul felkészült

Jó (4)

Aki jól tudja a tananyagot

Közepes (3)

Aki kisebb hibákkal tudja a tananyagot

Elégséges (2)

Aki a szakmájában a technikustól elvárható szinten, vagy az érettségi vizsga követelményeihez mérten elegendő tudással rendelkezik

Annak a tanulónak a munkája, akinek a félévi, vagy egész évi osztályzatainak legalább 50 %-a elégtelen, úgy értékelhető, hogy ismeretei a tananyag felében nem érte el az elégséges szintet, ezért a szakoktató mérlegelése alapján a többi jegyétől függetlenül megbuktatható.

Magatartás:

Példás

(9., 10. osztály) a tanuló magatartása, ha munkájával, kezdeményezéseivel részt vesz egy jó osztályközösség kialakításában. Az iskolai házirend betartásával és betartatásával, iskolai és iskolán kívüli kifogástalan magatartásával társainak jó példát mutat.

(11., 12., 13. osztály) a tanuló magatartása, ha tudatosan részt vállal a közösség munkájából, megfelelő felelősségérzettel rendelkezik magával és társaival szemben. Iskolai és iskolán kívüli viselkedésével kivívja oktatói és tanulótársai megbecsülését.

Jó

(9., 10. osztály) a tanuló magatartása, ha a közösségi munkában részt vesz. Magatartása legnagyobb részt kifogástalan, és az iskolai és iskolán kívüli élet legfontosabb normáit következetesen betartja. egynél több tárgyból nem szerzett elégtelen osztályzatot félévkor vagy év végén.

(11., 12., 13. osztály) a tanuló magatartása, ha a rábízott feladatokat becsületesen elvégzi, hallgat a jó szóra, következetes a legfontosabb rendszabályok betartásában. Egynél több tárgyból nem szerzett elégtelent félévi vagy év végi osztályzatában.

Változó

(9., 10. osztály) a tanuló magatartása, ha nehezen tud beilleszkedni az iskolai közösségbe, rendszeretete ingadozó, de megvan benne az igyekezet hibáinak kijavítására. Községi magatartásával szemben kifogások merülnek fel. Ha kettő vagy kettőnél több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett félévkor vagy év végén.

(11., 12., 13. osztály) a tanuló magatartása, ha a közösségi munkából csak vonakodva veszi ki a részét, viselkedése kifogásolható, de megvan benne a jó szándék hibáinak

kijavítására. Ha kettő vagy kettőnél több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett félévkor vagy év végén.

Rossz

(9., 10. osztály) a tanuló magatartása, ha súlyosan vét az iskolai élet szabályaival szemben. Gátolja a jó osztályközösség kialakulását. Hanyag munkájával, fegyelmezetlenkedéseivel társainak rossz példát mutat.

(11., 12., 13. osztály) a tanuló magatartása, ha tudatosan megtagadja a közösségi munkát, nincs megfelelő felelősségérzete, hanyagságaival, fegyelmezetlenkedéseivel bomlasztja a közösséget. Súlyosan megsérti az iskolai élet szabályait.

Annak a tanulónak, akinek fegyelmi büntetése volt, vagy fegyelmi eljárás folyik ellene magatartása változónál jobb nem lehet.

Szorgalom:

Példás

a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten kötelességteljesítése kifogástalan. Rendszeres, pontos, aktív munkájával társainak példát mutat. Ha lényeges javulás mutatkozik tanulmányi munkájában.

Jó

a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkáját becsületesen teljesíti, kötelességeit elvégzi. Ha félévkor vagy év végén érdemjegyeiben - az előző évhez viszonyítva - lényeges változás nem történt.

Változó

a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességét csak ismételt figyelmeztetésre teljesíti. Félévkor vagy év végén legfeljebb egy tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot.

Hanyag

a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan. Ha kettő vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot félévkor vagy év végén.

4.7. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Az intézmény számára ez nem releváns.

4.8. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Egészségnevelés és egészségfejlesztés

Bevezetés

Napjainkban egyetértés van abban, hogy az **egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota**. A WHO-nak (Egészségügyi Világszervezet) ez az 1948-as alkotmányában megfogalmazott meghatározás helyes kiindulópont, de mindenképpen hangsúlyoznunk kell, hogy az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt: ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik), ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud, ha individuális önállóságát megőrzi, és végül, ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt. Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az **egészségfejlesztés** az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit. Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletválttatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

A WHO meghatározása szerint az **egészségnevelés** olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége,

amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

Az egészségnevelési, egészségfejlesztési program készítés okai:

- civilizációs betegségek előtérbe kerülése (keringési, daganatos, légzőszervi, emésztőrendszeri betegségek, a stressz)
- erőszakos események (baleset, öngyilkosság)
- dohányzás, alkohol és a drog terjedése, fiatalabb korban kezdődő rászokás
- felelőtlen párkapcsolatok
- fizikai erőnlét, állóképesség hiánya
- túlsúly
- allergia, asztma

Az intézményi program

Az intézményi egészségfejlesztés az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul az oktatók és tanulók egészség ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho-szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktató-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében. Ennek a feladatnak az egyes lehetséges elemeit mutatjuk be a következőkben.

Az iskola vezetésének az a feladata, hogy - kellően alapos és körültekintő tájékozódás után, feladatait meghatározva - megbízza a munka irányításával az egészségfejlesztésben képzett egészségtan-oktató, egészségfejlesztő, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, népegészségügyi szakember, mentálhigiénikus, szupervizor, védőnő - szakembert, illetve az egészségfejlesztési feladatok megszervezéséhez többlétszaki értelemmel rendelkező kollégát. Mivel az előző években számos szakmai szervezet, valamint egyes minisztériumok - is szerveztek olyan továbbképzéseket, amelyek egyfajta tájékozottsághoz segíthették hozzá a résztvevőket, javasoljuk, hogy a kiválasztás során erre figyelemmel járjanak el az intézmények.

Intézményünkben iskolapszichológust alkalmazunk, aki segít a tanulóknak a mentális problémáik feldolgozásában, a beilleszkedésben, stresszkezelésben, pályaorientációban. A Szakmai Program mellékletében megtalálhatók a tanulói, szülői,

oktató igénylőlapok, valamint a passzív szülői nyilatkozat. Ezeket a dokumentumokat az iskola honlapján is közzé tesszük.

Az intézmény feladatai

Egészségfejlesztő team létrehozása:

- igazgató
- igazgatóhelyettes
- kollégiumi munkaközösség vezető
- of-i munkaközösség vezető
- társadalomtudományi munkaközösség vezető
- természettudományi munkaközösség vezető
- támogató oktató munkaközösség vezető
- drogkoordinátor
- ifjúságvédelmi felelős
- védőnő
- iskolaorvos
- iskolapszichológus

A segítő kapcsolatok feltérképezése

- szülők
- iskolaorvos, iskola védőnő
- gyermekjóléti szolgálatok
- NNK, Eü. intézmények
- rendvédelmi szervezetek
- KEF (kábitószertügyi egyeztető fórum)

Tájékozódás az érintettek körében

Diákok

- közvetett és közvetlen információszerzés
 - közvetett: vizsgálatok, felmérések, faliújság, véleményláda, témafeldolgozás, esetmegbeszélések
 - közvetlen: diákok konkrét felvetéseinek megismerése

Szülők

- szülői vélemények megismerése (nyílt nap, fogadóórák, szülői értekezletek, témaorientált szülői értekezletek)
- közvetlen: diákok konkrét felvetése – BIZALOM

Intézményi alkalmazottak, oktatók

véleményvizsgálat beszélgetéssel, kérdőíves felméréssel

Attitűd vizsgálat

legmegfelelőbb módja az anonim és önkéntes kérdőív; célja, kortárscsoporthoz alkotott vélemények megismerése

Az egészségnevelés intézményi területei

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- egészséges testtartás és a mozgás fontossága
- az étkezés egészséget befolyásoló szerepe
- betegségek kialakulása, gyógyulás
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás, egészség
- idővel való gazdálkodás
- rizikóvállalás és határai
- tanulás és tanulási technikák
- szenvedélybetegségek
- természethez való viszony

A témákat ezen felsorolt elemekhez lehet és kell igazítani.

A megvalósítás területei

Intézményi programok

- mindennapi testmozgás
- egészséges táplálkozás (iskolai büfé)
- dohányzás, alkohol, drog megelőzés
- fogyatékkal élők integrációja
- iskolán belüli bántalmazás megelőzése
- szexuális nevelés

Foglalkozási foglalkozások

szaktárgyi órák témafeldolgozása

Tanórán kívüli foglalkozások

- délutáni szabadidős foglalkozások

- egészségnap
- kirándulások, tanulmányi utak, erdei iskolai program

Tájékoztató fórumok

- szülői értekezlet (iskolai, osztály szintű)
- szakmai tanácskozás
- tréning

Iskolán kívüli rendezvények

- kortárssegítő képzés (tanuló – tanuló)
- kapcsolódás más szervezetek programjaihoz

A megvalósítás módszerei

- az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása – külső szakember bevonása – felelős: osztályfőnöki munkaközösség vezetője, támogató oktatók munkaközösség vezetője
- az iskolai és kollégiumi környezet szebbé tétele (Örökös ökoiskola) testmozgások általános szervezése – testnevelő oktató
- tantárgyak áttekintése és az egészségfejlesztés beépítése – munkaközösség vezetők
- Mentálhigiénés Alapprogramban való részvétel

Mindennapos testnevelés

Ld. 3. fejezet és a 4. fejezet 3. pontjában.

Környezeti nevelési program

Helyzetelemzés, helyzetkép

Az intézmény

Az Erdészeti Technikum 1950. október 1-jétől működik Sopronban, állami szakképzési intézményként alapították. Az iskola jogelődjében, 1885-ben Temesvár-Vadászerdőn kezdődött a magyar középfokú erdészképzés. Az iskolánkban három szakma elsajátítására van lehetőség: erdésztechnikus szak, faipari technikus szak, környezetvédelmi technikus szak. Mind a három szoros összefüggésben van a környezetvédelemmel, ezért iskolánkban a környezeti nevelés mindig nagy hangsúlyt kapott. Intézményünk szerves része a kollégium, a nevelési és oktatási alapelvek azonosak az iskoláéval.

Az intézmény helye és épületei

Az iskola, a kollégium és a faipari tanműhely épülete Sopron belvárosi részén található. A várost minden oldalról páratlan természeti értékek veszik körül. A kertvárosban található tanfürészüzemünk, valamint kertészeti telephelyünk. Jánostelepen mezőgazdasági területeket, gyümölcsöst kezelünk. Ezek megismerése, az országos viszonylatban is páratlan lehetőségek minél hatékonyabb kihasználása fontos szerepet tölt be iskolánk képzési és környezeti nevelési programjában.

Az iskola és a kollégium épülete több mint 100 éves. A mai kor elvárásainak; energiatakarékosság, használhatóság, kényelem szempontjából is csak folyamatos felújítással és modernizációval fog megfelelni. Az öreg épületek fenntartása, korszerűsítése folyamatosan nagyon komoly tehertételt jelent az iskola költségvetésében. A közelmúltban megvalósult felújítások: A kollégiumban fűtőkorszerűsítés, vizesblokkok felújítása, festés, portásfülke kialakítása. Iskolában: vizesblokkok felújítása, kulturált mellékhelyiség kialakítása leánytanulók számára. Az automatikus vízöblítés szép példája annak, hogy a fenntartás és környezettudatosság érdekei egybeesnek.

Az iskolaépület két udvarral rendelkezik. A kövezett udvar kerékpár és lom tárolására szolgál, ennek rendbetétele az intézmény folyamatos feladata. A várfal felőli udvar füves, de

újabbban gyakorlatilag használaton kívül került. Az udvarok aktív használata, bútorzattal, növényzettel való ellátása sokat emelne az iskola hangulatán.

Az iskola és kollégium díszítésén, az épületek barátságosabbá tételén sok tennivaló akad, virágok, tablók elhelyezésébe a diákokat bevonva lehetne a közvetlen környezet tudatos alakításának igényét kialakítani, továbbadni.

Az intézmény működése

Az intézmény oktató testületének jelentős része érdeklődik, vagy foglalkozik környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Az agrárképzés, a faipar, környezetvédelem, a szakmai program korábban is a nevelés fontos területként határozta meg a környezeti nevelést. Iskolánk belső képzéssel fejleszti a kollégák környezeti nevelési ismereteit. A környezeti nevelési témájú programok, akciók természetes részét képezték eddig is az iskola életének, de szükség van az összehangolt irányítás, egységes szemlélet kialakítására. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladhatunk előre. A további munkában is szükség van az iskolavezetés, a tapasztaltabb és a fiatal kollégák együttműködésére. A lehetőségek szerint minél több területen be kell vonni a diákság és a szülők kezdeményezéseit. Jó példája az energiatakarékosságnak, hogy a napos az óráközi szünet végén lekapcsolja a folyosó villanyokat, becsukja az ablakokat. A felelősség elve, alapján a kisebb rongálásokat, firkálás stb. a tanulóknak kell rendbe hozniuk.

Az oktatók figyelmének erre is ki kell terjednie, mind az órákon, mind a szünetekben a folyosói ügyelet alkalmával. Hasonló módon igyekszünk megátolni a szemetelést a folyosókon és a tantermekben. A kollégiumi szobák rendben tartása a tanulók feladata. Fontos a későbbiekben a tanulók aktívabb bevonása mind a díszítés, mind az állagmegőrzés munkájába.

Az iskolai étkeztetés a kollégium épületében valósul meg, a kollégisták számára napi háromszori étkezésre, nem kollégista diákok, munkatársak számára ebédre van lehetőség. Az étkeztetés önkiszolgáló rendszerben történik, leginkább a célszerűség elvének megfelelő

terítéssel. Az ebédlő berendezése szintén egyszerűnek és a célnak megfelelőnek mondható. Az egészséges életmód elérését célzó előírások maximális betartására törekszik az intézmény.

Az iskola és a kollégium épületében jelenleg nem működik büfé. Az egészséges életmód és a környezettudatosság szempontjait szeretnénk, ha a közeljövőben működtető figyelembe venné.

Környezeti nevelés színterei az iskolában

Hagyományos foglalkozási oktatásszervezésben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. A környezeti nevelés egyes elemei a tantárgyi tantervekbe beépítésre kerültek. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Nem hagyományos foglalkozási keretben

Évente két alkalommal (ősszel és tavasszal) az iskola sport- illetve szakköri napot szervez. Az őszi sportnapon zöldövezetben méri össze a tanulók tudásukat és tehetségüket. A sportnap jó alkalom a természetben való eligazodás (bográcsban főzés, szemétszedés, sportvetélkedők) elsajátítására. A tavaszi szakköri napon a diákok előadásban mutathatják be valamely tudományos témában szerzett jártasságukat, vagy saját kutatásuk eredményeit, valamint az egyes osztályok különböző vetélkedőkön mérhetik össze erejüket. Az iskolanapok a környezeti nevelési célok megvalósítása céljából a természettudományos és testnevelés órák órakeretéből kerülnek megrendezésre.

Szakmai kirándulás keretében minden osztály ellátogat egyszer a Fertő-Hanság Nemzeti Parkba, meglátogatja a csáfordjánosfai tűzikést, megtekinti a FeHoVa kiállítást Budapesten, valamint részt vesz az Inno Lignum Kiállításon Sopronban. Ezek a programok 9-13. évfolyamban a szakmai órák órakeretének terhére történnek.

Minden évben minden osztály tanterdei gyakorlatokon vesz részt, ahol tanulóink erdőt telepítenek, facsemetéket gondoznak, vagy más a környezetvédelem szempontjából is hasznos

munkákban szereznek tapasztalatot. A tanterdei gyakorlat az iskola és a TAEG Zrt.-vel együttműködésében valósul meg.

Tanórán kívüli programok:

A tanév során minden osztálynak lehetősége van arra, hogy tanulmányúton töltsön egy hetet. A tanulmányutat mind a szakmai, mind a környezeti nevelés szempontjait figyelembe véve kell megszervezni. A tanulmányút elsődleges célja az ország különböző tájegységeinek megismerése, az erdész, faiparos és környezetvédő szakma számára fontos természeti értékek, üzemek, nemzeti parkok megismertetése a tanulókkal.

A tanulmányút programjainak lebonyolítása a szakmai munkaközösség vezető (munkacsoport-vezető) és a szakmai igazgatóhelyettes irányításával történik. A tanulmányút értékelése a tanulmányúti naplók, valamint a tablók és fotókiállítás alapján történik. Amennyiben egyes tanulók anyagi okokból a tanulmányúton nem tudnak részt venni, a

tanulmányút ideje alatt szakmai gyakorlaton valósítják meg a tanulmányút környezeti nevelési célkitűzéseinek egy részét.

Január utolsó hetében az első félév végeztével az iskola sítúrát szervezhet.

Diákjaink versenyeken indulhatnak, ahol a környezet és természetvédelem fontos téma.

Diákjaink különböző akciókban vehetnek részt:

Békamentési program

Fokozottan védett madarak fészékének őrzése

Madárgyűrűzések

Odúépítés a Soproni-hegységben

Forrásfeltáró program

Városi parkok ápolása, gondozása

Óvodák, iskolák patronálása (udvar zöldítés, előadások)

Diákjaink részt vehetnek néhány helyi környezetvédő szervezet munkájában:

Castanea Egyesület

Magyar Madártani Egyesület

További lehetőségek:

A 9. osztályosok megismertetése Sopronnal és környékével.

Osztálykirándulások a Sopron környéki erdőkben

A 10. évfolyam számára tánciskola

Kerékpártúra a Fertő tó körül

Erőforrások számbavétele

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó

munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Nem anyagi erőforrások

Intézményen belüli együttműködés

- *Iskolavezetés:* az iskolavezetés elsődleges feladata az iskola működésének fenntartása. A tanulmányi és működési kereteken belül fontos feladat a környezeti nevelés feladatainak ösztönzése, a programok végrehajtásának ellenőrzése és a források megteremtése.
- *Oktatók:* Az iskola minden oktatójának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak. A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat, a koordinátori szerepet az iskolai természettudományos munkaközösség vezetője és a környezetvédelmi munkacsoport vezetője látja el.

- *Diákok:* Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz.

- *Oktatók és diákok:* A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket az oktatóikkal való közös munka során foglalkozási és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában a szakmai oktatásnak, az iskolanapoknak, valamint a tanulmányútnak. A diákok és oktatók együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórak környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése igazgatóhelyettesi feladat lehet.

- *Oktatók és szülők:* Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

- *Nem oktató munkakörben foglalkoztatottak:* Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtsük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés beindításához a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

Intézményen kívüli együttműködés

- *Fenntartó:* Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is

fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje.

- *Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények:* A foglalkozási és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, a botanikus kert és a nemzeti parkok. A közhasznú munka és szakmai gyakorlatok kapcsán fontos az együttműködés a TAEG Zrt-vel, illetve az ország területén máshol elhelyezkedő szakmai partnerekkel, melyeket a tanulmányút keretében keresünk fel.
- *Civil szervezetek:* A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Oktató testületünk több tagja rendszeresen részt vesz előadásaikon, továbbképzéseiken, illetve mi is tartunk előadásokat, továbbképzéseket a civil szervezetek által szervezett programokon. Szükséges, hogy több, az egész oktató testületet érintő környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás igazgatóhelyettesi feladat. A szakoktatók egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

Büfé

Jelenleg nem működik a büfé iskolánkban és a kollégiumban. (folyamatban)

Anyagi erőforrások

Saját erőforrások

- *Szakmai gyakorlatok:* Minden osztály minden évben a lehetőségek és az időjárás függvényében öt napot összefüggő gyakorlatok végzésével tölt. A munka megszervezése és az erdészettel való kapcsolattartás a műszaki vezető feladata.
- *Az egynapos szakmai kirándulások* költségeit, az *iskolánapokat*, valamint a résztvevők díjazását, jutalmazását igyekszik az iskola fedezni.
- *A tanulmányút* költségeit a tanulók fedezik, de az iskola vezetése a támogató szervezetek vagy pályázatok útján igyekszik támogatást szerezni.

Külső erőforrások

Fenntartó: Mivel a fenntartóval történt egyeztetések után az iskola egyik kiemelt nevelési területe a környezeti nevelés, ezért a fenntartó támogatja az iskolai környezeti nevelési munkát.

Pályázat: A pályázat-megjelenések figyelése igazgatóhelyettesi feladat. Az igazgatóhelyettes tájékoztatja a kollegákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok

elkészítésében. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szólt.

Alapelvek, célok, jövőkép

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom.

Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képezünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki! Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatani az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban. Ilyenek például:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;

- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

Az intézmény környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósult az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör. Sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is. Tanórán, szakmai órákon, tanulmányúton megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a

köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

Konkrét célok:

Hagyományok ápolása

- A már meglévő hagyományok ápolása és folyamatos kitöltése tartalommal (iskolapanapok, fogadalomtétel, hősi temető, tánciskola, ballagás,...)
- Hagyományok beépítése a tanév programjába
- A város nevezetességeinek megismertetése a tanulókkal
- Óvodák, parkok karbantartása
- Tanulmányút környezetvédelmi tartalommal
- Iskolanapon környezeti témájú verseny

Szaktárgyi célok

- A szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei)
- A kétszintű érettségire felkészítés (környezetvédelmi kérdések, problémák és megoldási lehetőségeik)
- A hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre)
- Interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok)
- Tanórán kívüli szakórák szervezése
- Természetvédelmi versenyekre felkészítés
- Multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon
- A számítógép felhasználása a tanórákon.

Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért olyan oktató képzést szervezünk, amelyen bemutatjuk az interaktív lehetőségeket. Fontos, hogy

ezeket mindenki saját maga is kipróbálja, mielőtt diákokkal alkalmazza. A foglalkozások, módszerek így válnak csak hitelessé. Néhány, munkánk során alkalmazott módszercsoport:

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;
- játékok;
- modellezés;
- riportmódszer;
- projektmódszer;
- terepgyakorlati módszerek;
- kreatív tevékenység;
- közösségépítés;
- művészi kifejezés.

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni. Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális ill. multimédiás eszközök álljanak a oktatók és a tanulók rendelkezésére. A szakmai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is. A fent említett feltételek kialakítására az anyagi fedezetet az „Anyagi erőforrások” című alfejezet tartalmazza.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell

tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszeroktató. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

Iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel;
- házi dolgozat készítése;
- posztterek készítése és bemutatása;
- iskolaújság felhasználása híradásra;
- faliújságon közölt információk készítése;
- az iskolai internetes honlap aktív használata

Iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból;
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása;
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése;
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel;
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal.

Minőségfejlesztés

Az iskolai környezeti nevelési munkájának mérése, értékelése több szempontból eltér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről. Az osztályfőnökök segítségével környezeti attitűdvizsgálatot végzünk az iskolába érkező tanulók között. Az osztályfőnök és a szakoktatók megbeszélik a mérés eredményét, majd felhasználják azt további munkájuk tervezésében. Az attitűdvizsgálatot a 10. évfolyam elején és – lehetőség szerint – a 12. évfolyam végén is elvégezzük. A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is. A szaktárgyi munkaközösségeknek egy keresztintantervi követelményrendszert kell kidolgozniuk.

Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás egy oktató számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést. Ezzel célunk, minden munkaközösségből legalább egy kolléga részt vegyen környezeti nevelési pedagógiai

továbbképzésen. Iskolánk oktatói is tartanak környezeti nevelési témában pedagógiai továbbképzéseket.

*A környezeti nevelés fogalma

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására; összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére; a problémák megkeresésére, okainak megértésére; kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére; az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben; a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.”

4.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Ld. 2.4. fejezet